

Ustanovitelji: obč. konference SZDL
Jesenice, Kranj, Radovljica, Šk. Loka
in Tržič. — Izdaja CP Gorenjski tisk
Kranj. — Glavni urednik Igor Janhar
— Odgovorni urednik Albin Učakar

GLAS

KRANJ, sredo, 26. 2. 1969

Cena 50 par ali 50 starih dinarjev

List izhaja od oktobra 1947 kot tednik.
Od 1. januarja 1958 kot poltednik.
Od 1. januarja 1960 trikrat tedensko.
Od 1. januarja 1964 kot poltednik
in sicer ob sredo in sobotah

GLASILO SOCIALISTIČNE ZVEZE DELOVNEGA LJUDSTVA ZA GORENJSKO

Prehodni pokal občinskega sindikalnega sveta je tudi tokrat osvojila ekipa Iskre — (Reportaža o zimskih sindikalnih športnih igrah na zadnji strani)

Potrjen zaključni račun sklada zdravstvenega zavarovanja Brez izrednega prispevka?

Zaključni račun sklada socialnega zavarovanja za Gorenjsko je pokazal za leto 1968 272 milijonov izgube. Del tega zneska bo mogoče pokriti z rezervo, ostalih 126 milijonov, kar je mimogrede le tretjina predlanske izgube sklada, pa bi poskušali pokriti z bančnim posojilom. O tem so na ponedeljkovi skupščini komunalne skupnosti socialnega zavarovanja delavcev sprejeli sklep, naj o najetju premostitvenega kredita izvršni odbor skuša

doseči sporazum z Gorenjsko kreditno banko. Če do sporazuma o najetju kredita ne bo prišlo, bo skupščina morala pač sprejeti sklep o plačevanju izrednega prispevka za pokritje lanskoletne izgube v skladu.

Pri tem so odborniki poudarili, da bi s premostitvenim kreditom ne samo pokrili izgubo v skladu, pač pa bi s tem postal sklad tudi likviden, saj bi banka v bistvu le sprestila njihova vročena sredstva. Vprašanje je

seveda, pod kakšnimi pogoji je banka pripravljena to storiti. Če bi bili pogoji prehud, bi kot že omenjeno ne preostalo skupščini drugega, kot da predpiše izredni prispevek.

Lanskoletni dohodki sklada so bili sicer večji za 4 odstotke kot so planirali, vendar so se izdatki povečali kar za 8 odstotkov. Večina izrednega povečanja izdatkov gre na račun nenormalnega porasta stroškov za zdravila, saj so ti stroški zrasti kar za 27 odstotkov. Pri kontroli receptov so ugotovili, da se zdravila sicer niso bistveno podražila, pač pa so zdravstveni delavci predpisovali tudi dražja zdravila.

Razen tega je porasel tudi odstotek bolezenskih odsotnosti z dela. Ne glede na to, pa je direktor zavoda za socialno zavarovanje v obrazložitvi zaključnega računa navedel, da se je nivo zdravstvenega varstva lani vseeno dvignil.

L. M.

Rino Simoneti in Ernest Petrič v Tržiču

Pretekli ponedeljek so se predstavniki družbenopolitičnih organizacij in skupščine tržiške občine pogovarjali s članoma Izvršnega sveta Slovenije Rinom Simonetijem in dr. Ernestom Petričem. Pogovor je tekel o najbolj aktualnih vprašanjih gospodarstva in družbenih služb in o

načrtih IS za rešitev nekaterih perečih problemov. Po daljši razpravi so predstavniki Tržiča zaprosili tovariše Simonetija in Petriča naj bi kandidirala za poslanca v gospodarski oziroma kulturno-prosvetni zbor republiške skupščine. Oba sta kandidatura sprejela. — ek.

Škofjeloški turizem bo usklajevala občinska turistična zveza

Minuli petek zvečer je bil v Škofji Loki ustanovni občni zbor občinske turistične zveze. Sestanka so se poleg predstavnikov vseh kranjskih turističnih in drugih društev v občini udeležili tudi predsednik občinske skupščine Zdravko Krvina, predsednik Gorenjske turistične zveze Janko Eržen, direktor podjetja Transturist Veno Doljak ter načelnik za gospodarstvo Tine Kokelj. Slednji je kot predsednik pripravljalnega odbora navedel vzroke, ki so botrovali ugotovitvi, da Škofja Loka nujno potrebuje svojo turistično zvezo. V občini je namreč 8 turističnih in 21 drugih društev, ki pa delujejo skoraj povsem ločeno, brez prave medsebojne povezave. Sodelovanje na ravni celotne gorenjske regije je prešibko, Gorenjska turistična zveza pa nedvomno ni organizacija, ki bi lahko vplivala na intenzivnejše stike med društvi znotraj posameznih komun. To zmore le ožji organ, torej občinska turistična zveza. Edino prek nje bo moč izpeljati dolgoročen in nemalo zahteven načrt razvoja turizma v občini, ki predvideva sodelovanje širokega kroga najrazličnejših društev pa tudi delovnih organizacij.

Člani pripravljalnega odbora so izdelali pravilnik in program dela zveze ter ga poslali v pretres posameznim društvom. Odbor je preučil vse dopolnilne predloge in nekatere od njih tudi upošteval. Prisotni na občnem zboru so se zedinili, da mora upravni odbor na novo ustanovljene zveze šteti najmanj 17 članov. V njem bo vsaj po en predstavnik vsakega društva. Slišati je bilo predloge, naj se v zvezo vključi tudi športne klube. Ker pa je le-teh preveč, mora občinska zveza za telesno kulturo določiti skupnega predstavnika športnih organizacij, ki bo potem postal član upravnega odbora.

Za predsednika zveze so udeleženci soglasno izbrali direktorja podjetja Transturist Veno Doljaka.

Morda bo kdo vprašal, zakaj je bilo v okvir turistične zveze sprejetih tudi večina drugih, ne samo turističnih društev. Toda vedeti moramo, da za pospešen razvoj turizma dandanes ni več dovolj le privlačna okolica in zgodovinske znamenitosti, ampak še vse kaj drugega. Goste privabljajo na primer lov, ribolov in planinstvo, v Škofjo Loko pa zlasti vsakoletne motorne dirke, ki postajajo vse bolj znane. Zato je seveda zelo važno, da zveza na podlagi sprejetega načrta razvoja turizma usklajuje in povezuje dejavnost tako turističnih društev kot, recimo, tudi ribiške in lovске družine ter planiskega in avto-moto društva.

I. Guzelj

Pred novim vesoljskim podvigom

Če bo šlo vse po načrtih, bodo Američani v petek, 28. februarja z raketne baze v Cape Kennedy na polotoku Florida izstrelili v vesolje kabino Apollo 9. Tričlanska posadka — James McDivitt, David Scot in Rusel Schweickart — je že prestala vse obvezne zdravniške preglede. Zdravniki so izjavili, da se trojica odlično počuti.

Napovedani polet naj bi trajal deset dni. Med kroženjem okrog zemlje bodo astronauti preizkušali delovanje lunarnega modula, posebnega »vozila«, s katerim nameravajo Američani pristati na mesečevi površini. Od bližnjega skoka v vesolje je odvisen ves nadaljnji potek ameriškega osvajanja Lune. Če bo tokrat šlo vse po sreči, se bosta dva astronauta že sredi julija letos skušala spustiti na zemljin naravni satelit.

OBIŠČITE

SPOMLADANSKI SEJEM

V KRANJU OD 12.—21. APRILA 1969

V okviru sejma bo
vsak večer ob 18. uri
MODNA REVIIJA
v avli SO-Kranj

Konferenca ZMS Jesenice

Mladina v samoupravni družbi

V nedeljo dopoldne je bila v dvorani skupščine občine Jesenice prva konferenca ZMS občine Jesenice. Seje konference se je udeležilo 59 delegatov ter predstavnikov družbenopolitičnih organizacij. V jeseniški občini deluje 16 aktivov od tega na podeželju samo dva, in sicer v Žirovnici in Mojstrani. V Ratečah je aktiv prenehal delovati, medtem ko se dela na tem, da se ustanovi aktiv v Kranjski gori. V jeseniški občini je približno 5000 mladincev.

Občinski kandidacijski konferenci v Kranju in Trziču — 4. marca

Občinski kandidacijski konferenci Kranja in Trziča bosta 4. marca. Na njih bodo skupaj določili kandidate za zbornice delovnih skupnosti republikanske skupščine.

Seja konference je bila zelo dobro pripravljena. Sprejeli so nov koncept organizacije ZMS za področje občine, pravilnik o delu občinske konference, pravilnik o nagrajevanju ter programe dela posameznih komisij.

Miro Ipavec, predsednik aktivna mladine v Žirovnici in predsednik ZMS Železarnice, je na seji govoril o ustanovitvi mladinskega kluba v Žirovnici. Na tem področju je v zadnjih dveh letih delo mladine popolnoma zamrlo. Ko pa so januarja letos v prostorih TVD Partizana ustanovili klub, je ta prostor postal priljubljeno zbirališče mladim. Najbolj aktivni so mladinci in mladinke od 15 do 20 leta starosti. Na seji so poudarili, da je potrebno pri občinski konferenci ZMS občine Jesenice ustanoviti idejno jedro mladih komunistov.

Občinski komite mladine je začel izdajati informacije Glasilo mladih občine Jesenice, v katerem bodo poleg tekočih obvestil objavljali tudi leposlovna dela jeseniških dijakov.

J. Vidic

Štiriletna akcija KS

Zadnji nepopolni podatki akcije Leto krajevnih skupnosti, ki je trajala od 15. maja 1967 do 31. decembra lani, kažejo, da je bil na področju razvijanja in izpopolnjevanja krajevnih samouprave narejen velik korak. Čeprav se morajo večji uspehi kažejo pri

obravnavanju in reševanju komunalnih problemov v krajevnih skupnostih, pa ni moč prezreti prvih podatkov in ugotovitev, da je vrsta krajevnih skupnosti načela in obravnavala tudi družbene probleme (socialna, kulturna, vzgojna in druga vprašanja). Bistveno pri vsem tem pa je, da so se prebivalci prenekahtih krajevnih skupnosti lahko prepričali, da se le s skupnimi dogovori, akcijami oziroma samoupravnimi odločitvami lahko dosežejo lepi uspehi na vseh področjih tako komunalnih kot drugih.

Prav na podlagi teh in drugih ugotovitev ter sklepov zvezne konference socialistične zveze delovnih ljudi Jugoslavije, razširjenega plenuma organizacije Dom in družina in ne nazadnje smernice predsedstva in izvršnega komiteja CK ZKJ je bil pred dnevi objavljen predlog štiriletne akcije krajevnih skupnosti. Ta naj bi trajala od 15. maja letos do 31. decembra 1973. O predlogu (ta je že v javni razpravi) bodo razpravljali občinski Koordinacijski odbori in krajevne skupnosti. Značilnost predloženega programa je, da izhajajo iz uspehov akcije Leto krajevnih skupnosti in ugotovitev, da bi bilo treba v prihodnje štiriletno akcijo oziroma program dela krajevnih skupnosti še razširiti.

A. Z.

Aktiv ZK v ZD Kranj

Minuli četrtek so v Zdravstvenem domu v Kranju ustanovili aktiv zveze komunistov. Ustanovnega sestanka se je udeležilo 23 članov ZK iz vseh enot Zdravstvenega doma Kranj in obratnih ambulant. Na sestanku so izvolili štirinčlansko vodstvo aktiv. Menili so, da bodo v prihodnje lažje obravnavali različna vprašanja s področja zdravstva, socialnega varstva in druga. Do sedaj so o teh vprašanjih sicer večkrat razpravljali na različnih sestankih, težava pa je bila v tem, da je bilo zaradi razdrobljenosti komunistov po posameznih zdravstvenih in drugih službah v treh občinah težje zavzeti enotna stališča. Prav zato so nekateri tudi menili, da bi bilo treba v Zdravstvenem domu ustanoviti organizacijo ZK. Čeprav bi bilo takšnim mnenjem težko oporekati, pa je najbrž res, da bo imel tudi aktiv ZK v prihodnje vse možnosti za obravnavanje nekaterih strokovnih oziroma družbenih vprašanj s področja zdravstva in varstva.

Na seji so razpravljali izdelki, ki jih dokumentov za četrti kongres ZKJ in predlagali, da bi v novem oziroma reorganiziranem Zdravstvenem domu ustanovili tudi enotno sindikalno organizacijo. Vanjo naj bi bili, podobno kot komunisti v aktivu, združeni zdravstveni delavci iz kranjske, škofjeloške in trziške občine. A. Z.

POZOR — POZOR — POZOR — POZOR

NA VELIKI IN POPOLNI RAZPRODAJI

KUPITE SKOKAJ ZASTONJ

- moško, žensko in otroško perilo
- čevlje, škornje in copate vseh vrst
- vetrovke in zimske bunde
- vse vrste gospodinskih strojev

V TRGOVINI

Jože Madotto

v Laghi — Fužine Italija, 800 m od mejnega prehoda
V RATEČAH PRVA NA DESNI STRANI

Če bodo v Kropi za to

Gorenjska na vrsti za organizacijo zbora partizanskih kurirjev Slovenije

Na seji odbora partizanskih kurirjev IV. brigade VDV, ki je bila v Ljubljani v petek, 21. februarja, so se dogovorili, da se bodo partizanski kurirji letos srečali dvakrat. Ta enota ima v vsem povojnem obdobju ustrezno organizacijo prek katere ohranja tradicije tovarštva in obiskuje partizanske kraje. Tako so se navadno vsako leto zbrali ob priliki pohoda Po poteh partizanske Ljubljane in ob tem priredili še družabni večer, zbor in podobno. Letos pa, kot je zmenjeno, se bodo zbrali dvakrat. Prvič za imenovani pohod, posebej pa za zbor, ki naj bi bil ob primernejšem polnem ali zgodnjem jesenskem času. Za organizacijo letošnjega zbora je na vrsti Gorenjska; seveda ob denarni in organizacijski pomoči osrednjega odbora v Ljubljani. Na željo mnogih partizanskih kurirjev

Gorenjske je dal pobudo in tudi prevzel organizacijo pripravljalnega odbora nekdanji komisar IV. relednega sektorja Gorenjske tovariš Jože Peklaj — Kristof.

Med prvimi predlogi o kraju, kjer naj bi organizirali ta zbor, je bila imenovana Kropa kot izrazito partizanski kraj, kjer so v času vojne imeli kurirji celo uspešne obrambne akcije in kjer v povojnem obdobju ni bilo primernih prireditev v počastitev zgodovinskih dogodkov naše revolucije. Tudi občinski odbor ZKB Kranj je že potrdil predlog za Kropo. Toda žal na imenovanem sestanku v Ljubljani ni bilo navzočih iz Kroke niti iz Radovljice tako da kraj zborovanja še ni določen. Menijo pa, da bodo v Kropi za to, in da bodo, kot za časa vojne, dostojno sprejeli partizanske kurirje Slovenije na letošnji zbor. K. M.

KZ Bled predlaga zamenjavo zemljišča za pašo

V petek dopoldne so se na GG Bled sestali kmetje iz vasi Selo pri Bledu, kmetijske zadruge Bled in gozdne gospodarstva. Razpravljali so o problemu, ki že vrsto let tare tako kmetje kot gozdarje.

»Zelo žal mi je, da smo morali vaščane Sela in Kupljenka prijavljati sodniku za prekrške zaradi paše, ker so te vasi zaslužile vse kaj drugega kot takšne ukrepe,« je dejal tovariš Tolar, direktor GG Bled. Povedal je tudi, da so gozdarji zelo zainteresirani, da se uredijo pašniki. GG Bled daje letno okrog 30 milijonov S din za pospeševanje kmetijstva v radovljiški in jeseniški občini. Na sestanku smo slišali, da je GG Bled naročil znanim strokovnjakom naj v Bohinju poiščejo prostor za nižinski pašnik. Ko so strokovnjaki našli takšno zemljišče, se kmetje in zadruga niso mogli sporazumeti, čeprav je bilo GG

Bled pripravljeno vložiti več milijonov S din za ureditev takšnega pašnika.

Gozdarji imajo tudi slabe izkušnje s pastirji na Pokljuki. Tam so določili področja, kjer je paša dovoljena pod pogoji, da imajo črede pastirja in da je vsako govedo označeno. Gozdarji so celo pastirjem obljubili nagrade, če bodo pazili, da se govedo ne bo paslo zunaj določenega območja. Toda govedo se še vedno pase po celi Pokljuki.

Na sestanku je direktor GG Bled predlagal, da bi za vaščane Sela uredili nižinski pašnik ob reki Savi Bohinjski. Vaščani in predstavniki zadruge so to odklonili s pojasnilom, da je to poplavno področje in bi morali najprej regulirati Savo. Tovariš Medja, direktor KZ Bled, je prišel na dan s popolnoma novo idejo. GG Bled naj bi odstopilo nekoliko hektarjev goz-

da okrog Selške planine za pašo, zadruga pa bi drugod odstopila GG zemljišča za pogozditev. Okrog tega predloga je bilo precej pomislekov, toda predstavniki GG Bled predloga v načelu niso odklonili, pač pa so zahtevali, naj kmetijska zadruga kot nosilec predloga izdelata konkreten predlog, potem pa naj ga dostavi pristojnim organom občinske skupščine. Ing. Mastnak je poudaril, da je perspektiva kmetov radovljiške in jeseniške občine v vzgajanju plemenske živine. Dobra plemenska živina pa je samo tista, ki je vsaj eno pašno sezono na paši v planini.

Na sestanku sem dobil vtis, da je prebit led, ki je ločil gozdarje in kmete. Seglasno so sklenili, da bodo s pogovori nadaljevali, spomladi pa si bodo morebitne terene za pašnike ogledali na kraju samem. J. Vidic

Upravni odbor
CESTNEGA PODJETJA
V KRANJU

razpisuje
prosto delovno mesto

vodje

OBRATA ASFALT

Pogoji:

Visoka strokovna izobrazba gradbene stroke z 2-letno prakso pri asfaltskih delih ali višja strokovna izobrazba ali srednja strokovna izobrazba gradbene stroke s 5-letno prakso pri asfaltskih delih.

Kandidati za razpisano delovno mesto naj vložijo pismene ponudbe z opisom dosedanjih del in ponudbam priložijo dokazila o strokovni izobrazbi Upravnemu odboru Cestnega podjetja v Kranju.

Rok za vlaganje ponudb je 15 dni od objave.

Nagrade za najstarejše člane kolektiva

Zbor delovne skupnosti KŽK Kranj — obrat Klavnica

v zadnji številki našega časnika smo poročali, da je v petek Kmetijsko živilski kombinat v Kranju odprl novo predelovalnico mesa in kondicionirana skladišča. Tako se je kolektiv uresničila desetletna želja. V prihodnje bodo namreč lahko veliko hitreje in bolje predelali meso v različne mesne izdelke. Razen tega pa bodo zaradi novih prostorov še izboljšali preskrbo prebivalcev kranjske občine in Gorenjske s kvalitetnimi izdelki.

Ob tem nedvomno pomembnem dogodku so v soboto zvečer pripravili v novih prostorih zbor delovne skupnosti Kmetijsko živilskega kombinata Kranj obrata Klavnice. Člani kolektiva so na zboru ponovno ugotovili, da bo v novih prostorih in na novih strojih predelava mesa veliko lažja in kvalitetnejša. Ob tej priložnosti so nagradili tudi najstarejše člane kolektiva. Med njimi je bilo kar 33 takšnih (27 moških in 6 žensk), ki so v podjetju že

nad deset let. Vsem so ob tej priložnosti podelili ure, vodstvu samoupravnih organov in sindikalne organizacije pa knjižne nagrade.

Na zboru kolektiva so podarili, da bodo v prihodnje stremeli, da bi čimprej zgradili tudi novo klavnico in tako modernizirali klanje živine. Direktor obrata klavnica tovariš Urbanc je med drugim povedal, da bodo razen prihodnjih investicij skrbeli tudi za sposobne kadre. Današnja modernizirana proizvodnja oziroma predelava mesa namreč terja tudi ustrezne strokovnjake. Zato v podjetju že sedaj štipendirajo nekatere delavce (predvsem mlade), še večjo skrb pa bodo mladim kadrom posvečali v prihodnje.

Ko smo se ob tej priložnosti pogovarjali s Tomažem Klemenčičem, ki je v podjetju že 22 let odgovoren za oddajanje in sprejemanje mesa, nam je povedal, da so se delovni pogoji v tem času zelo spremenili. Danes ni le

meso bolj kvalitetno kot včasih, ampak je tudi izbira mesnih izdelkov večja. Z novostmi na področju mesne industrije se je močno spremenil tudi mesarski poklic. Čeprav morda ni videti tako, pa je res, da je ta danes precej zahtevnejši kot včasih.

»Zato menim, da je bil že zadnji čas, da smo dobili nove prostore za predelavo me-

Tomaž Klemenčič

sa. Če se ne bi odločili za tovrstno investicijo, bi vsak dan težje sledili zahtevam oziroma novostim na tržišču in željam potrošnikov. Prav zato tudi ni težko razumeti, kaj za naš kolektiv in za prebivalce pomeni nov objekt,« je povedal Tomaž Klemenčič.

A. Zalar

Gorenjskim živinorejcem v premislek

Vse večje povpraševanje po kvalitetnem govejem mesu za domače potrebe kakor tudi za izvoz narekuje gorenjskim rejcem goveje živine, da se še bolj intenzivno opreimejo reje govedi simentalke (svetlo lisaste) pasme. Zakaj tako? Zaradi ovir v izvozu je ponudba take živine iz drugih republik vedno večja. Zato nastajajo pri odkupu domače živine, zlasti pincgavske pasme, (clka) vse večje motnje. Meso domače cike je namreč veliko temnejše, meso volov pa je tudi premastno. Mesarska podjetja se take živine otepajo. Za dokaz naj navedem primer Mesarskega podjetja iz Radovljice, ki letno prevzame nazaj iz poslovalnic od mesa očiščenega loja v višini 10 milijonov starih dinarjev, kar pa ni tako majhna vsota.

Prav v tem je bistvo tega članka. Težko je gledati, ko prisostvujemo odkupu, ko kmet pripelje svoje živinčice po parkrat v prodajo, nakupovalec pa ga odslavlja z izgovorom, češ meso od cike ne gre v prodajo, stari odsluženi voli so premastni itd. Okus uživanja mesa se je tudi pri nas v zadnjih letih precej spremenil. Temno meso, mastno meso ne gre več zlahka v prodajo. Dejstvo pa je, da se kvaliteta mesa v našem gostinstvu tudi ne sme več razlikovati od tiste, ki je namenjena za izvoz. (Meso mlade živine tipa baby beef, svetle barve, ne premastno itd.)

Moj namen je dopovedati vsem tistim živinorejcem, ki

pripuščajo svoje plemenice pod zakotne biki in to celo pincgavske, da s tem škodujejo le sami sebi. Pa tudi po hlevih (govorimo za področje radovljanske občine) se vidi privezane še premalo živine simentalke pasme, čeprav na Gorenjskem traja pretapljanje pincgavskega goveda v simentalkega že dobrih 10 let.

Čeprav se na Gorenjskem osemeni letno že približno 80 % plemenic, kmetje teleta zaradi večje teže (tudi do 20 %) kaj hitro dajo v zakol. Pa tudi miselnost, da simentalška krava ne da toliko mleka kot pincgavska, je zmotna.

Dokaz: Posestvo Poljče do-sega pri imenovanih kravah mlečnost tudi do 5000 litrov letno.

Zatorej gorenjski živinorejci, proč z zakotnimi biki, pripuščajte svoje plemenice pod priznane plemenjake simentalke pasme (tam kjer ni umetnega osemnjenjanja), poslužite se čim več umetnega osemnjenjanja pri vaši živini, za zakol naj gredo le slabša teleta.

Tudi če se bo izvoz ponovno odprl za italijanski trg, čeprav ne kaže najboljši, potrebe po kvalitetnem mesu bodo vedno večje, saj je naš potrošnik tudi dober odjemalec. Ne smemo pa pozabiti našega gostinstva, ki pa mora biti preskrbljeno z res kvalitetnim govejim mesom.

dipl. vet.
Benulič M.

Dobro sodelovanje med kmetovalci in zadrugo

Kmetijska zadruga Radovljica je s sodelovanjem blejske zadruge pripravila za kmetovalce v nekaterih krajih več predavanj ter srečanj, na katerih so se pogovarjali o najbolj perečih vprašanjih o kmetijstvu. Med drugim so kmetovalcem v Gorjah dve pretekli nedelji spregovorili inženir Mastnak ter inženirja Praprotnik ter Benedičič o pravilu krme in kmetijskih pridelkov, o kmetijski mehanizaciji ter o gojenju in pridelovanju ribeza in o vzdrževanju ribezovih nasadov.

Predavanja so bila zelo zanimiva, saj so jih izvajalci komentirali s filmi ter diapozitivi. Kmetovalci pa so se zanimali za razne podrobnosti ter povedali svoje izkušnje o gojenju ribeza in vska-

diševanju krme in drugih pridelkov.

Preteklo nedeljo je tekla beseda največ o ribezu. To kulturo gojijo kmetovalci v Gorjah zelo uspešno že več kot eno desetletje in se naglo razširja na nove površine. Tudi zadruga ima zasajene znatne površine tega sadeža, razen tega pa kmetovalcem redno nudi strokovne nasvete in pomoč pri gojenju te zelo občutljive in zahtevne kulture. Največ izkušenj s sajenjem ribeza ter s pridelovanjem imajo na Poljšici, koder ga gojijo najdalj, razširjen pa je tudi po Gorjah in po okoliških naseljih, pa celo na Rečici, v Sebenjah, Podhomu, v Zasipu in na Bohinjski Beli.

B.

● KUPCI POZOR ● KUPCI POZOR ● KUPCI POZOR ● 1

V POSLOVALNICI
NOGAVIČAR, naprodaj
TITOV TRG 18,

po znižani ceni

ČESKE ŽENSKÉ NYLON NOGAVICE PO 4,30 ND
(preje 6,30 ND)

ČESKE MOŠKE GARN NOGAVICE PO 3,60 ND
(preje 5,20 ND)

Priporoča se

Na zalogi imamo vedno
vse vrste nogavic
po konkurenčnih
cenah.

Elita
Kranj

● KUPCI POZOR ● KUPCI POZOR ● KUPCI POZOR ● 1

Člani kolektiva KŽK Kranj — obrata Klavnice, ki so jih minulo soboto nagradili za dolgoletno delo. — Foto: F. Perdan

Izdelava razvojnih programov slovenskega gospodarstva

Skupščina in Izvršni svet SR Slovenije sta se obvezala, da do konca prihodnjega leta izdelata koncept dolgoročnega ekonomsko-političnega razvoja Slovenije. Ta sklep je bil sprejet 1965. leta. Celoten koncept je razdeljen v tri delovna področja: globalno, sektorsko in projekktivno področje razvoja naše republike. Izdelava sektorskih področij razvoja Slovenije je bila zaupana Gospodarski zbornici SR Slovenije. V ta namen ji je republiška skupščina že dodelila nekaj sredstev, ostanek pa bo prispevala zbornica sama, tako da bodo programi razvoja posameznih panog slovenskega gospodarstva letos že končani. Rezultati raziskave bodo pokazali, katere gospodarske panoge nimajo prihodnosti in katere jo imajo in so tako tudi investicije vanje upravičene in rentabilne.

Razvojni program slovenskega gospodarstva obsega 18 panog. V raziskave so poleg zborničnih organov in služb vključeni še strokovnjaki iz posameznih podjetij in 17 znanstvenih ustanov, med njimi tudi ljubljanska Univerza. Doslej je uspelo zbornici skleniti dogovore z vsemi oblikovalci razvojnih programov, razen za področje prometa in trgovine, kar pa je že tudi v pripravi.

Raziskave o možnostih razvoja in perspektivah posa-

meznih gospodarskih panog in vej ne bodo seštevek programov posameznih podjetij, temveč bodo le-tem dajale jasno orientacijo o mestu, možnostih in pogojih za njihov nadaljnji razvoj. Za razliko od sedanjega planiranja so izhodišča razvojnih programov potrebe in zahteve trga, tako domačega in tudi tujega. Šele na podlagi takih raziskav se bo mogoče odločiti za prihodnji gospodarski razvoj Slovenije. Prav zaradi tržne usmeritve, izredno hitrega napredka tehnike in tehnologije razvojni programi niso enkratno delo, temveč jih bo treba stalno preverjati in dopolnjevati.

Posamezni programi razvoja gospodarskih panog ne bodo ločeni drug od drugega, ampak bodo med seboj povezani in drug bodo drugega dopolnjevali, tako s stališča proizvodnje kakor porabe.

Izdelava razvojnih programov za vse panoge bo veljala 3,990.000 novih dinarjev.

J. Košnjek

Štiri seje kluba odbornikov v Kamniku

Vsi poslanci in odborniki z območja kamniške občine imajo klub odbornikov. Ta je imel doslej štiri seje, na katerih so obravnavali vprašanje stanovanjske izgradnje

Gospodarstvo na 19 sejah kamniške skupščine

V okviru sedanjih predvolilnih priprav je občinska konferenca SZDL v Kamniku poleg programskih izhodišč za letošnje skupščinske volitve zbrala tudi nekatere podatke o sestavi in aktivnosti kamniške občinske skupščine od aprila 1967 do decembra 1968.

Kamniška občinska skupščina šteje 56 odbornikov — občinski zbor in zbor delovnih skupnosti imata vsak po 28 odbornikov. V občinskem zboru, kjer so odborniki izvoljeni glede na število prebivalcev, imajo posamezne krajevne skupnosti naslednje število odbornikov: Kamnik - 10, Komenda 3, Kamniška Bistrica 2, krajevne skupnosti Tuhinj, Smarča, Srednja vas, Nevljice, Godič, Črna, Tunjice, Moste, Duplica po enega odbornika, medtem ko imajo skupnega odbornika Motnik in Špitalič, Volčji potok in Palovče. Zbor delovnih skupnosti, kjer odbornike volijo glede na število zaposlenih, ima iz gospodarstva 20 odbornikov, prosvete in kulture 3, zdravstva in socialnega varstva 3 ter javne uprave in sodstva dva odbornika.

Kamniška občinska skupščina se je od aprila 1967 do konca decembra 1968 sestala na 20 sejah. Poprečna udeležba odbornikov je bila 71-odstotna, upravičeno je bilo odstotnih poprečno 19 odstotkov odbornikov, medtem ko je brez opravičila izostalo 10 odstotkov odbornikov. Od 512 sprejetih sklepov in zaključkov je skupščina namenila 180 sklepov gospodarstvu, 124 sklepov organizacijskim in kadrovskim vprašanjem skupščine, 67 sklepov v zvezi s finančnimi sredstvi, 47 sklepov zdravstvu in socialnemu varstvu, 37 šolstvu, kulturi in telesni kulturi ter 13 sklepov krajevni samoupravi. Gospodarstvo kamniške občine je skupščina obravnavala na 19 sejah, stanovanjske, gradbene in komunalne zadeve na 15 sejah, šolstvo, kulturo in telesno kulturo na 12 sejah, zdravstvo in socialno varstvo

na 12 sejah in vprašanja krajevnih skupnosti na 5 sejah. Poleg tega je imel zbor delovnih skupnosti še štiri samostojne seje, na katerih so odborniki obravnavali problematiko posameznih gospodarskih organizacij in sprejeli vrsto priporočil.

Na koncu še nekaj podatkov, kako so odborniki sodelovali v razpravah na sejah kamniške občinske skupščine. Do petkrat je sodelovalo 10 odbornikov, do petnajstkrat 12 odbornikov, do 25-krat 4 odborniki in nad 26-krat dva odbornika. Omenjeni podatki veljajo za občinski zbor, medtem ko je v zboru delovnih skupnosti do petkrat sodelovalo v razpravi 14 odbornikov, do 15-krat 6, do 25-krat 4, do 35-krat 1 in nad 35-krat dva odbornika. Poprečno so odborniki kamniške občinske skupščine sodelovali v razpravi desetkrat.

vig

Občni zbor krajevnih organizacij ZB Javornik-Koroška Bela

V soboto je bil v sejni dvorani kulturnega doma na Javorniku redni letni občni zbor krajevnih organizacij ZB Javornik-Koroška Bela.

V preteklem letu je organizacija ZB, ki šteje trenutno 388 članov, organizirala več pohodov in proslav ter sodelovala na raznih prireditvah. Na predlog DPM Javornik-Koroška Bela so najprej organizirali partizanske pohode, ki so uspeli predvsem zaradi izrednega zanimanja in sodelovanja Ježkovega oddelka. Organizacija ZB je pomagala tudi pri organizaciji Kurirčkov pošte in pri letošnjem Kurirskem smuku. Ugotovili so, da pohodi po partizanskih poteh vedno pritegnejo dosti osnovnošolske mladine, ki se z zanimanjem seznanja z našo preteklostjo. Prav taki pohodi so najbolj uspešna oblika vzgajanja in prenašanja tradicije NOB na mlado generacijo, zato jih bodo organizirali tudi v prihodnje.

Na letošnjem kurirskem smuku na Pristavi je sodelovalo kar 177 tekmovalcev in je prireditev zelo uspela. Pri

tem so jim veliko pomagale razne organizacije in kolektivi v naši občini.

Govorili so tudi v problemu socialno ogroženih borcev, o težkih pogojih, v katerih se nahajajo zlasti interniranci, politični zaporniki in izseljenci. Mnogi, zlasti starejši borci in invalidi, so se pritoževali zaradi preselitve komunalnega zavoda za socialno zavarovanje na Jesenicah v Kranj in predlagali, da bi zavod posloval le v določenih dneh na Jesenicah ali pa v starih prostorih posredoval vsaj splošne informacije.

Razpravljali so tudi o pravih za volitve v občinsko skupščino, o odcepitvi zveze združenja rezervnih oficirjev in podoficirjev, o podelitvi spominskih daril najzaslužnejšim članom in o prihodnjih proslavah in praznikih.

Organizacija ZB Javornik-Koroška Bela je pritegnila k sodelovanju mladino, uspešno opravila eno svojih najvažnejših nalog in prav to ji daje potrdilo za uspehe tudi v prihodnje.

D. Sedej

V trziški občini letos 100 novih stanovanj

Ceprav so v zadnjih dveh letih v trziški občini zgradili veliko novih stanovanj, pa je na tem področju še vedno čutiti pomanjkanje. Zato bo tudi v letošnjem letu osnovna naloga stanovanjskega podjetja, gorenjske kreditne banke in skupščine občine Tržič, da za stanovanjsko gradnjo angažirajo vsa namenska sredstva.

Lani so v trziški občini zgradili 106 stanovanj v družbeni lastnini s skupno površino okoli 6000 kvadratnih metrov. Ta stanovanja so zgradili v Pristavi, Bistrici in v Spodnji Bistrici. Poleg tega so lani začeli graditi še 120 novih stanovanj na zazidalnem načrtu B-4, med katerimi so nekatera že dograjena ali pa so v drugi gradbeni fazi.

V trziški občini bo letos za stanovanjsko izgradnjo namenjenih 6,836.052 N dinarjev, sredstva pa bodo prispevali: banka, stanovanjsko podjetje in gospodarske organizacije. Od omenjene vsote bodo 5,000.000 N dinarjev namenili za družbeno gradnjo, za individualno gradnjo pa 1,836.052 N dinarjev. S temi sredstvi bodo v trziški občini letos zgradili v družbeni gradnji 60 novih stanovanj, medtem ko bo enako število stanovanj ostalo nedograjenih, ker ne bo zadosti denarja. Tudi letos bodo družbena stanovanja gradili le na zazidalnem načrtu B-4 v Bistrici, ko pa bo to področje v celoti zazidano, bodo stanovanja gradili na pristavskem polju.

Medtem ko so lani posamezniki v trziški občini zgradili 38 stanovanj s stanovanjsko površino 3090 kvadratnih metrov, pa bodo letos dogradili 40 stanovanjskih objektov s površino 3180 kvadratnih metrov. Do konca leta računajo, da bo ostalo nedograjenih 126 stanovanjskih hiš, predvsem zaradi tega, ker se je podaljšala gradbena doba. Ta danes v najboljšem primeru traja okoli štiri leta.

V. G.

v kamniški občini, probleme s področja komunalnih zadev v krajevnih skupnostih in predlog za spremembo ustave. Poleg tega so odborniki in poslanci v svojem klubu sprejeli številne sklepe, ki jih je obravnavala občinska skupščina in potem posredovala gospodarskim organizacijam. Odborniki so s svojimi razpravami v klubu predlagali številne spremembe, njihova aktivnost pa je bila zlasti živahna ob obravnavanju nekaterih manjših, vendar krajevno pomembnih vprašanj.

Ceprav so v kamniški občini prepričani, da delo kluba zahteva večje sodelovanje in zavzetost odbornikov, pa je ta oblika pomembna predvsem zaradi tega, ker se odborniki še bolj učinkovito vključujejo v razpravo o celotni problematiki občine. Tako odborniki v svojih razpravah niso zastopali samo ozkih stališč krajevnih skupnosti ali svojih volilnih enot, temveč so vedno povezovali krajevne probleme in vprašanja s problemi občine kot celote.

Tudi letos bo klub kamniških odbornikov in poslancev nadaljeval s svojo aktivnostjo. Tako bodo odborniki in poslanci v petek razpravljali o izvršitvi proračuna kamniške občine v lanskem letu in proračunske potrebe v letošnjem letu. Poleg tega pa bodo obravnavali še poročila o delu krajevnih skupnosti v lanskem letu in njihove delovne programe za leto 1969.

vig

Obvestilo

Obveščam vse lastnike sadnega drevja, da sem pooblaščen od ene od kmetijskih združenj, za odkup posekane tovrstne hlodovine. V počev pride predvsem oreh, česnja in hruška (fornirska ter žagarska hlodovina). Pred posekom in krojenjem dajem na licu mesta strokovna navodila. Cene so zelo lepe in vabljive, vse franko kamionska cesta. Plačilo bo zadruga izvršila v roku 8 dni.

Vsi zainteresirani naj se pisмено ali osebno obračajo na moj naslov
FINZGAR Ivan,
Verje, št 7/b, p. Medvode.

V petek, 21. februarja 1969, so v galeriji v Mestni hiši v Kranju odprli

razstavo keramike Marije Orthaber

Sedanja razstava keramike Marije Orthaber predstavlja za ožjo domovino prvo srečanje z ustvarjalnim delom članice Društva likovnih umetnikov uporabne umetnosti Slovenije. Iz skopih stavkov o njenem delu v katalogu k pričujoči razstavi smo lahko prebrali samo to, da je doslej razstavljala v tujini, doma pa na društvenih razstavah. Tako ta sedanja razstava predstavlja delo avtorice, ki je doslej nismo

poznali in na tej razstavi spoznavamo dela, ki pa nas, to moramo priznati, presežejo z resnično močnim poetičnim prizvokom, smislom za ritem in skladnim razmerjem med obliko in barvo, kakor je v katalogu zapisal Zoran Didek, ki je razstavo tudi uredil. Tematsko in snovno so dela Marije Orthaberjeve zelo raznovrstna in zanimiva. V sebi so to zaprti svetovi, ki jih moramo odkrivati kot enkrat vzvalovane in nemirne in drugič kot mirne in tihe odseve avtoričine kreativnosti. V tem na široko osnovanem razponu doživljajev, ki služijo avtorici kot temelj na katerega postavlja svoja doživlja z zahtevo, da jih gledalec občuduje tako, kot da bi bral nežen dekliški dnevnik. Figurice spominjajo včasih na staro keramiko tanagra ali na subtilne male plastike slovenskega mojstra tega žanra Frančiška Smerduja in pri vsem tem vsebujejo še svojo noto, toliko bolj intimno, kolikor bolj je približana misel severnjaškemu vzdušju, ki poraja naravnost tople, zadržane in intimno občutene, v materialu izpovedane avtoričine misli. Kljub precejšnjemu vplivu vsesplošnih evropskih tokov je opaziti tudi pridušen, a izredno fin smisel za sodobno oblikovnost, ki pa se na-

paja iz pristne domače ljubkosti trdoživnega bivanja v tem našem majhnem prostoru. In kot se v ljudski pesmi občuti trdo ogródje, ki je samo posoda za opevanje ženske lepote, njene gracilnosti in čutnosti, tako je tudi pri malih figuricah, ki jih ustvarja Marija Orthaber.

Ob celotni razstavi pa se ponovno in zopet vračamo na tisto naše staro in večno spraševanje, od kod vendar trgovcem tisti izraziti smisel za kičaste in sluzave ženske figurice, ki nam jih ponujajo vsi zapovrstjo, da se kič kič za kičem vrsti po vseh trgovinah? Na razstavi pa se nam naenkrat pojavljajo keramični izdelki z izčiščeno mero, s katero želi avtorica posredovati človeku navadne, majhne stvari. Da, preproste stvari, ki pa vsebujejo vso toplino, mero, okus, skratka umetniško obliko sedanjega časa. In ko smo osvojeni vsakdanjih skrbi in postojimo pred keramiko Marije Orthaber, občutimo v njenih delcih tisto, tako rekoč vse tisto, kar si želimo in kar smo — intimnost, in to brez ozira, kako se ta naša intimnost v tem trenutku pojavlja kot občutek nekega nedopovedljivega upanja. Upanja v lepoto malih preprostih, da, uporabnih stvari. A. Pavlovec

Razpis

Kmetijska zadruga
SLOGA KRANJ

razglašča

prosta delovna mesta

1. TRGOVSKEGA POMOČNIKA

za prodajo reprodukcij
skega materiala v skladišču

2. VETERINARSKEGA TEHNIKA

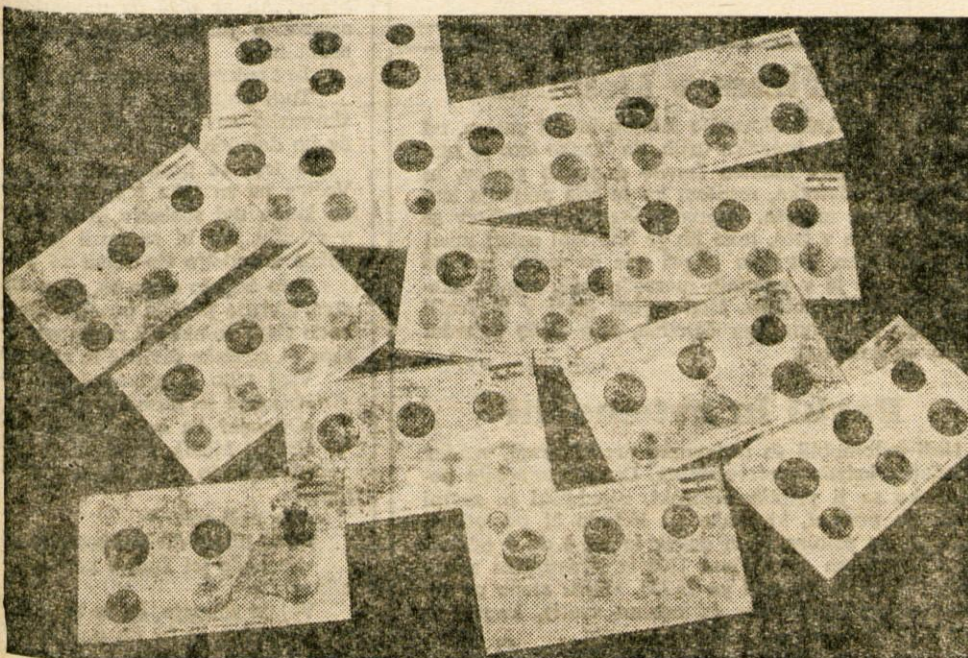
ali kmetijskega tehnika
za selekcijsko službo B
in A kontrole.

Prednost imajo moški.

Interesenti naj se zgledajo
osebno v upravi zadruge
Gasilska ul. 5 (Stražišče),
do 10. 3. 1969.

Numizmatične serije povojnega jugoslovanskega kovanega denarja

Obiskovalci loškega gradu, zlasti tuji, bodo verjetno radi segali po numizmatičnih serijskih povojnega jugoslovanskega kovanega denarja, ki jih je moč kupiti v muzeju. Naprodaj sta dve zbirki: celotna kolekcija novcev, izdanih med leti 1953 in 1955 ter serija iz leta 1963. Prva šteje sedem kovancev, in sicer za 1, 2, 5, 10, 20 in 50 starih dinarjev ter za 50 para, druga pa šest kovancev, saj po letu 1963 novc za 50 para ni bil več v veljavi. Numizmatične zbirke je izdala narodna banka Jugoslavije, naprodaj pa so po 6 starih dinarjev za serijo. —ig

Slepi so tekmovali

Po enotedenskem smučarskem tečaju, ki je bil na Uskovicni od 9. do 16. februarja, je republiški odbor zveze slepih Slovenije priredil 14. in 15. februarja 3. republiško tekmovalje v teku na 10 km in spustu na 150 metrov. Tekmovalje samo je tem bolj pomembno, ker je to tudi 15-letnica smučarskega športa za slepe. Prve tekme so bile pred 15 leti na Gorjušah.

Proga za tek je bila dolga 2 kilometra in jo je bilo treba presmucati petkrat. Progo so trasirali tako, da je vsebovala vzpon, spust in ravni del. Ob njej so bili razporejeni usmerjevalci, ki so usmerjali slepe, da ne bi zgrešili proge.

Pri tekmovalju je zelo pomembna orientacija, saj mora tekmovalce sam presmucati progo brez spremljevalca, se orientirati po smučini in obenem seveda poskušati v čim krajšem času priti na cilj.

Tekmovalce je zlasti odlikovala borbenost in vztrajnost, saj so kljub močnemu sneženju vztrajali na progi do konca in se borili za čim boljše uvrstitve. Tekmovalje je veljalo namreč tudi kot izbor za državno prvenstvo, ki je bilo v Delnicah 21. in 22. februarja.

Za spust je potrebno izbrati primeren teren z lepim

iztekom. Tudi tod je zelo pomembna orientacija, saj tisti, ki progo zgreši in zapelje v cel sneg, prav gotovo ne more računati na dobro uvrstitev (čeprav šteje seštevek dveh tekov).

Skupaj je nastopilo 18 tekmovalcev iz vse Slovenije. Tekmovali so v dveh skupinah. V prvi so bili popolnoma slepi, v drugi pa tisti s slabim vidom.

REZULTATI: Slepi (tek na 10 km) — 1. Mirko Kumer — 1,50,10, 2. Matevž Kebe — 1,51,28, 3. Janko Ruprik — 1,52,4 (vsi Ljubljana), 4. Štefan Hudolin (Kranj) — 2,15,10, 5. Gusti Strgar (Ljubljana) — 2,20,58. **Slabovidni (tek na 10 km)** — 1. Nace Kanc (Ljubljana) — 1,23,21, 2. Tone Rožman (Novo mesto) — 1,32,03, 3. Karel Ulaga (Ljubljana) — 1,43,03, 4. Tone Čebulj (Kranj) — 1,45,00.

Slepi (spust) — 1. Mirko Kumer (Ljubljana) — 29,4, 2. Niko Sket (Maribor) — 29,9, 3. Matevž Kebe (Ljubljana) — 30,0, 4. Dušan Porenta (Ljubljana) — 30,6, 5. Tone Žakelj (Kranj) — 34,4. **Slabovidni (spust)** — 1. Peter Tadič (Ljubljana) — 28,8, 2. Tone Čebulj (Kranj) — 29,2, 3. Nace Kanc (Ljubljana) — 29,6, 4. Karel Ulaga (Ljubljana) — 30,3, 5. Jože Križaj (Kranj) — 30,6 itd.

Franc Šifrar

Pokal Godešiča osvojila ekipa Žabnice

V nedeljo je bil v organizaciji NTK Konder Godešič v telovadnici osnovne šole Trata namiznoteniški turnir. Tekmovalje je bilo na kvalitetni ravni, saj je nastopilo 5 klubov iz slovenskih lig. Od povabljenih ni nastopil

lanski zmagovalce ekipa Sodržiča.

Vrstni red: 1. Žabnica, 2. Triglav, mladinci 3.—4. Godešič in Vrhnik, 5. Suha.

Pohvaliti je treba organizatorja, ki je tekmovalje dobro pripravil. J. S.

V nekaj stavkih

Divjad pozimi — Po visokem snegu divjad ni mogla daleč. V Bohinju in Gornjesavski dolini se je divjad približala hišam ter h krmiščem, ki so jih lovci postavili v Kranjski gori, Dovjem, na Jesenicah, v Zirovnici, Bledu in drugod. Na mnogih krajih se pozna, da se je lačna divjad lotila tudi drevesnega lubja.

Gozd Martuljek — Pred zadnjim deževjem so bile struge potokov pa tudi struga Save Dolinke že zelo nizke. Tako so morali v Gozdu pri Zimah iz Save pobrati preostale ribe in jih prenesti proti koncu vasi, kjer je bila Sava nekoliko globlja.

Jesenice — Odjuga je napravila precej škode na cestah. Na Jesenicah je največ škode na glavni cesti pri križišču ob hotelu Pošta, pred železarno in pod Klancem na Javorniku. Poškodovana je tudi cesta pri Zirovnici in ves del do odcepa proti Bledu v Lescah.

Jesenice — Pri zadnji predstavi komedije Boeing Boeing v jeseniškem gledališču so bili gledalci prijetno presenečeni. Gledališče jim je namreč skupaj s podjetjem Transturist iz Šokfje Loke pripravilo brezplačno daljše potovanje. Preden se je zastor spustil, so v dvorano spustili dve papirnati letali in kdor ju je ujel, je bil obenem tudi srečni kandidat za turistično popotovanje s Transturistom. —B. B.

35.

Najmlajši med njimi je bil pripravljen ugoditi prošnji. Takoj je odšel in se čez deset minut vrnil.

»Sporočil sem vaše naročilo. Takoj so me zvezali z inspektorjem Flaggom, ki je dejal, da ne bo izgubil časa.«

»Prav,« je odvrnil Peter raztreseno, kajti v mislih se mu je kar naprej porajalo vprašanje, na katero ni znal odgovoriti. »Kaj je napotilo stražnika, da ni upošteval njegovega pripovedovanja? Ali ga je imel za bahača ali celo za pijanega? Toda to misel je takoj zavrgel, kajti dobro je vedel, pa je prva dolžnost vsakega policijskega uradnika takoj vestno preiskati zadevo, če mu prijavijo tudi najmanjši prestopak zakona.

Medtem ko je tako razmišljal in ugibal, so se posvetili žarometi avtomobila in takoj za njim se luči drugega. Oba voza sta se počasi blizala, vodil pa ju je policist, ki je stal na stopnici prvega voza. Iz njega sta izstopila dva uniformirana uradnika, v drugem pa je sedel Flagg s svojim suhim spremljevalcem. Debeli inspektor je dal

nekaj kratkih navodil, predvsem, naj se oba voza obrne, tako, da bosta osvetljevala truplo in okolice.

Peter Rae je stopil k njemu. »Coleman je,« je dejal. Flagg je na to samo kratko priklimal. Pokleknil je k mrtvecu v mokro travo, medtem pa je zdravnik, ki ga je tudi spremljal, že pregledoval ranano. »Moral je biti na mestu mrtve,« je dejal. »Človek, ki je to storil, ni bil začetnik v tem poslu, vendar ne bi hotel reči kaj točnejšega, dokler ne preiščem zadeve pod ugodnejšimi pogoji. Sicer pa vidite vboj tudi sami. Štiri centimetre pod levo ključnico in kakih sedem centimetrov od prsnice. Sunek je bil izveden postrani, od leve proti desni. Da, to bi bilo zaenkrat vse.« Obrislal si je roki in vstal. »Hvala lepa inspektor, zdaj prepustim bojno polje vam.«

Medtem je prišel tudi pristojni revirja, inspektor Taper in se predstavil Flaggmu. »Pohiteli smo, kolikor se je dalo, Sir. Ali ste poznali umorjenega?«

»Zal, poznal sem ga,« je odvrnil in stopil k Petru Raeju. »Veste kaj, Mr. Rae, tale zadeva bi pa, kot vse kaže utegnili postati za vas kar pre-

cej kočljiva. Kajti dejstvo, da ste bili prav na tem kraju za časa umora, vam kaj lahko zadrge vrat.«

Peter je srdito planil pokonci. »Saj vendar ne mislite, da sem jaz to storil?« je vprašal ogorčeno.

Flagg je vzdihnil. »Se bolj nenavadne stvari so se že pripetile. Kaj veste o Colemanu?«

»To je pa dolga zgodba, Mr. Flagg,« je dejal Peter, obotavljaje se.

»To si lahko mislim,« je godel Flagg. »Kar začnite s pripovedovanjem, saj imava vsi noč čas.« Pokazal je na klop. »Dajte, sediva tu na klop, tako nama bo udobnejše.«

Peter je bil zadovoljen s tem predlogom in je sedel kraj njega. Potreboval pa je precej časa, preden je Flagg pojasnil vse podrobnosti svojega doživljanja in uradnik Scotland Yarda ni ves čas črnil niti besedice.

»To je vse, kar vem,« je zaključil Peter ter se globoko oddahnil. »Le to je napak, da niste vsega tega zvedeli že pred eno uro. Tega predklicanega policista bi poslal jaz na natezalnico!«

»Kar se tega tiče, bodite brez skrbi,« je s srditim ob-

razom obljubil Flagg in si privoščil krepko kletvico. Umolknil je in razmišljal, nato pa je dejal: »Razumeli boste, da moramo kajpada vaše podatke preveriti, Mr. Rae, vendar naj vas to nič ne skrbi. Elderja dobro poznam. Mnogo bolj pa me zanima ta skrivnostni stražmojster.« Glasno je poklical seržanta Newalla, ki se je ves potrt približal.

»Kaj pravite na to, Mr. Flagg?« je dejal. »Sove poslušajte res hitro in temeljito, to moram že reči! Okrog štirih sta ga Bender in Greg izgubila izpred oči, na, in zdaj leži tu in niti ne migne več, prav tako kot Julij Cezar. O tem ste gotovo že čuli,« je pojasnjeval. »Bolehal je za padavico, poleg tega pa je bil kar naprej zapleten v procese zakonskih ločitve, ki so mu jih naprtili...«

»Dajte mi mir s temi svojimi zgodbami o škandalih!« je renčal Mr. Flagg. »Raje pošlite Mr. Taperja in ga pripeljite sem.«

Mlad inspektor je kmalu stal pred Flaggom, ki ga je seznanil s Petrom.

»Toilko vaših poročil sem že prebral, Mr. Rae,« je živahno vzkliknil Taper, in prav

vesel sem, da sem se zdaj spoznal tudi osebnost.

Flagg je nejevoljno mahnil z roko. Zanimaj se za tole tu!« je godrnjal. »Niti se zdi ta zadeva več kot morda.« Povedal mu je, kaj neodgovorno se je vedel v zvezi s stražmojster in Taper je debelo gledal ter se ni mogel dovolj načuditi. »Tudi pa res popolnoma nepriključno. Stražnik, ki pravlja službo v tem odseku je Bowler, in to je vreden človek, ki se zanesem nanj.«

»Kakšen pa je na gled?« je vprašal Peter.

»Še mlad — okrog tih, precej dolg in suh, kot temu pa v borbi vsejti kot slabik.«

Peter je zmaheval glavo. »Ta je bil velik in — sem se tudi že starejši. V svetil z žepno svetilko, in po pravici povedati, se mi je nekam zdelo, da se mi je, da sem se srečal z njim.«

Flagg ga je ostro gledal. »Tega mi pa prej ne povedajte!« Saj mi je tudi šele zdaj spet šinilo v glavo. Ne, kaj me je zmedlo pri pogledu, pa sam ne vem kaj! Ne morem vam natančno po-

Iz zgodovine železarstva v Kamni gorici (27)

Delavci iz Kamne Gorice, ki so običajno delali v jese- niški tovarni do svoje onemoglosti, pa so že v stari Jugoslaviji prejemali zaslužen pokojnino od Bratovske skladišnice; že takrat so namreč delavci plačevali v ta sklad. To starostno zavarovanje je bilo takrat uvedeno samo na Jesenicah in v Trbovljah.

KRALJ ALEKSANDER NA OBISKU V KAMNI GORICI

Že v enem izmed prejšnjih nadaljevanj svojih spominov sem omenil, da je kralj Aleksander z družino v počitnicah večkrat prihajal na malico k Kapusu v Kamno gorico. Tokrat naj opišem še en primer njegovega obiska.

Kralj je Kapusu izrazil željo, da bi rad govoril z županom. Kapus je odšel ponj v vigenjce, kjer je župan koval v svoji slabi delovni obleki, ves umazan od saj. Zdel se je umiti in preobleči, vendar je Kapus zatrjeval, da mora čimprej k njemu tak, kakršen je. Stari Kapus je bila v vasi častna funkcija.

Zanimivo je, da so otroci v vasi kraljev avto bolje poznali kot žandarji, in sicer zato, ker jim je kraljica Marija vedno delila bombone in čokolado in celo pustila, da so se njeni otroci igrali z vaškimi.

Ko že omenjam župana, moram povedati, da je moral redno kot vsak drug delati; za svoje županovanje ni prejemal nobene nagrade. To je bila v vasi častna funkcija.

Ja, zato tudi nobeden ni zahteval nagrade za to delo. Na Gorenjskem je bilo več primerov, da so imeli župani občinski urad kar v spodnji hiši svojega poslopja. Ker vsi župani tudi niso bili ne vem kako dobro pisarni, so navadno imeli tajnika, ki je bil v največ primerih učitelj ali dober pisar v vasi; za to delo pa je tajnik dobival zelo skromno plačo.

Vsa leto enkrat je okrajni glavar v Radovljici povabil vse župane na enodnevni posvet, na katerem so župani poročali o vseh problemih svoje občine, okrajni glavar pa jim je dal navodila, kako morajo v prihodnje delati in gospodariti.

SE NEKAJ OBICAJEV

V prejšnji številki so bile vse večje poroke v vasi v ponedeljkih dopoldne, seveda z mašo; takih ohceti pa je bilo zelo malo. Ob takih prilikah so tudi šrangali. Večje ohceti so bile navadno v gostilni pri Mihu, kjer je bila tudi večja gostinska soba za ples; tudi glasbe ni manjkalo. Take ohceti so trajale tudi po dva dni. Manjše poroke, to je poroke bolj revnih, pa so bile v nedeljah popoldne, praznovanja pa so na močvem ali že-

ninem domu. To so bile seveda bolj skromne, saj so mladi morali že v ponedeljkih zgodaj zjutraj na delo.

Zelo star običaj je bil tudi ta, da so na večer pred sv. Janezom Krstnikom hodili na vrh Jelovice kuriti kres. Na veliki skali, ki jo imenujejo Suhra, so po pripovedovanju starejših ljudi kurili kresove že v času turških vpadov. Pripoved je verjetno resnična, ker se kres s tega mesta vidi sporaj po vsej Gorenjski. Preden so kurili kres, so fantje in večji otroci že nekaj dni pred praznikom pripravljali drva; teh je bilo toliko, da je kres včasih gorel tudi 3 ali 4 ure. Po prvi svetovni vojni so ta običaj počasi opustili.

Pustovanje so v Kamni gorici navadno praznovali z velikim pijančevanjem. Na pustni dan popoldne niso delali. Našemi so se v raznovrstne obleke in se vozili po vasi s harmoniko na čelu. Navadno so se pred hišo, ki ima letnico 1707 in kjer se po domače reče pri šimnovih, ustavili pod balkonom. Z balkona je našemi župnik pozval Pusta in Pustovka, naj stopita pod balkon, da ju poročil. Seveda

je ta »obred« trajal precej časa in je bil povezan z različnimi doviti. Sele na pomenov župnikov poziv, »da bo jutri prišla pepelnica in da bo ona ostala samica«, sta Pust in Pustovka prišla pod balkon, kjer ju je našemi župnik z velikim ceremonialom poročil. Svata se je potem seveda nadaljevala v vaški gostilni. Ob tem je zanimivo omeniti, da so bili v glavnem vsi v cokolah in da so v cokolah tudi plesali.

Mnogo let je bila znana tudi navada delodajalcev, ki so prišli v vigenjce, ko je začelo snežiti, in so kričali: »Snegala, snegala, en groš manj!« To je pomenilo, da so delavcem čez zimo zmanjšali plače za en groš, ker so dobro vedeli, da pozimi ne morejo drugim na delo, saj ga v tem času ne morejo nikjer dobiti.

Joža Varl st.
(Prihodnjič naprej)

Gorenjski kraji in ljudje

Najbolj prevajani avtorji

Organizacija združenih narodov za vzgojo, znanost in kulturo — Unesco — navaja v svoji zadnji publikaciji zanimive številke o prevodih v književnosti za leto 1968. Tako zvemo, da je lani izšlo v 64 državah 39.600 prevedenih knjižnih del. Med najbolj prevajanimi je Lenin (201 prevod), sledi mu Georges Simenon (137), Karel Marx (117), Tolstoj (112), Agatha Christie (99), brata Grimm (97), Dostojevski (95), Hemingway (91), Jules Verne (87), Dumas st. (84), Steinbeck (78) in tako naprej.

Avtomobilizem pri nas

Lani je bilo v Jugoslaviji okoli 460.000 osebnih vozil, vendar natančna številka ni ugotovljena. Če to število primerjamo s številom prebivalstva, pride eno osebno vozilo na 44 prebivalcev. Za primerjavo naj navedemo, da je bilo leta 1963 pri nas 113.000 osebnih avtomobilov ali eno vozilo na 169 prebivalcev.

Moka ne bo manjkala...

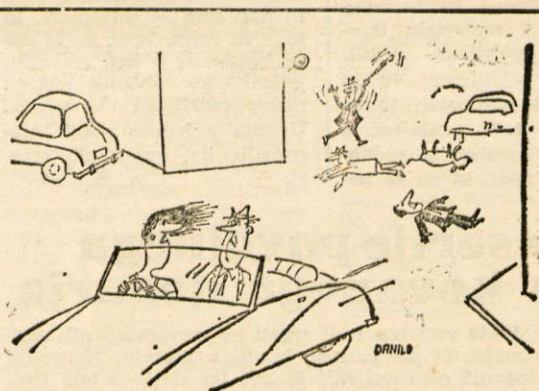
Inventurna komisija v tovarni Zastava v Kragujevcu je ugotovila, da manjkajo štirje avtomobili. Ker jim to ni šlo v račun, so v Zastavi sestavili še eno inventurno komisijo — tokrat tajno. Druga komisija je ugotovila isto — avtomobilov manjkajo. Samo ne štirje, ampak kar štirinajst. V špeceriji zmanjka moka, v tovarni avtomobilov pa seveda avtomobili.

Konkurenca

Letos poleti bodo jugoslovanske železnice na nekaterih daljših progah uvedle zanimivo novost, pravo konkurenco hotelom. Gre za kompozicije vagonov namenjenih turistom in poslovnim ljudem. To bodo spalni vagoni, v katerih bodo nudili tudi večerjo in zajtrk. Razen tega bodo na tem vlaklu tudi turistične agencije.

— Priporočam ti te vrste vitaminov za tvoje ga mo-ža. Samo poglej, kakšen bo potem...

— Nemogoč sopotnik si. Stalno ponavljaš: pazi, pazi.

Naš turizem v številkah

Lani je obiskalo Slovenijo milijon in pol gostov, od tega je bila slaba polovica tujih. Za lansko leto je značilno, da je spet naraslo število domačih gostov, in sicer za 7,7 odstotka, medtem ko je bila prejšnja leta številka dosti manjša. Poprečno število prenočitev se manjša iz leta v leto, tako jih je bilo lani nekaj manj kot 4 milijone. Turizem je pri nas še vedno izrazito sezonski, saj je v poletnih mesecih julij, avgust skoraj polovico prenočitev. Med tujimi gosti v Sloveniji je največ Italijanov, kar četrtnina, tem slede Zahodni Nemci in Avstrijci.

Davki in avtomobili

Naši avtomobili so nedvomno precej dragi, vendar ni celotna krivda proizvajalca. Cena avtomobila poskoči, ko se ji pripiše občinski, republiški in zvezni davek na promet, ki znaša od 16,5 do 21 odstotkov. V Italiji na primer je ta davek le od 4 do 9 odstotkov. Tovarniška cena Fiata 1300 iz Kragujevca znaša 22.950 din, z davki vred pa 26.750. »Fič« stane po tovarniški ceni 13.400 din (z novimi vrati), kupec pa zanj odšteje 16.000 din.

Miha Klinar: Mesta, leta in razcestja

Domovina III. DEL 204

Vojaki menijo, da to velja samo za Čeha, ki so kupili Wilsona s svojimi legijami, ki se borijo v Rusiji proti boljševiški vojski, in da, kar obljublja Wilson Čehom, ne velja za Slovence, Hrvatine in Srbe v cesarstvu.

Studentje na take trditve odgovarjajo z omalovaževalnim nasmehom. Nimajo samo Čehi svojih vojakov na oni strani, marveč tudi Slovenci, Hrvatje in Bošnjaki. Tudi je Jugoslovanski odbor in ta odbor združen z Narodnim svetom v Zagrebu bo morda že v bližnji prihodnosti vlada nove države Slovenec, Hrvatov in Srbov. Ali ne piše na najnovejšem letu, da Wilson podpira vse aspiracije južnoslovanskih narodov pri narodni samostojnosti in svobodi.

In studentje v regimentu ne terjajo vojnega samoodločbo, terjajo tudi vojaki, ki se ogrevajo za letošnje boje, ki pa je to svoboda ne bo delay-ko-kmečka svoboda.

O tem se posamezniki v regimentu že od nedelje prerokajo. Večina pa se tako prerokanja ne dotika, radi le mir ali vsaj ostali v zaledju. Ne bi se uprli poveljstvu, ki jim prav lov na ubežnike s fronte in zalednih enot omogoča privilegij bivanja daleč od frontnega pekla.

Zato terjajo samo to, da poveljstvu divizije preklic povelja. In res se je nekaj oficirjev javilo, da bodo željo vojakov 2. regimenta planirali v 44. strelske divizije in zahtevali povelje. Vsaj tako si pripovedujejo nekateri vojaki v Jakobovi bližini.

»Oficirje so poslali,« govore. »Oficirje? Pa bodo res govorili za nas?« »Bodo! Misli, da se njim ljubi na to.« »A če bodo rekli, da so zbežali, ker...« »Ne, naši so!«

»A če jih na diviziji pozapro in nadi...« »Ne bodo je! Tudi v koroškem regimentu...« »Vojaki zaupajo, da se bo vojaštvo...« »Vojaki zaupajo, da se bo vojaštvo...«

»Minili so časi, ko bi vojak streljal na vojaka.« Tako govore. Pomiloščeni mornarski upornik Bajberle pa takim upanjem ne verjame, ker je že bil med uporniki, ki so bili za tako upanje ogoljufani.

»Bojim se, da bodo kmalu udarili na nas,« zašepeta Jakobu.

»Tudi jaz,« meni Jakob. »Najraje bi...«

»Kaj?« ga pogleda Bajberle.

»Pobegnili?« pravi Jakob in plaho pogleda okrog sebe, če ga morda ni kdo slišal.

»A kam?« Jakob namigne samo z obrazom v smeri proti domačim goram.

»Lahko bi se izmuznila.«

»Mislite?« ga pogleda Bajberle, v njegovem pogledu pa se skriva več kakor v skromni besedi: strah pred daljavo, ki bi bila dosegljiva v dobrem dnevu hoda, ko bi ne bilo na tem ozemlju oddelkov in patrolj vojaške žandarmerije, ki jim prav lov na ubežnike s fronte in zalednih enot omogoča privilegij bivanja daleč od frontnega pekla.

Jakob razume Bajberlovo zaskrbljenost.

»Tvegati bi morala,« pravi.

»Tvegati? Ze, a kaj bi rekli drugi?« vpraša tiho, kakor da jim pripada in kakor da je dolžan nositi njihovo usodo, za katero so se bili kakor eden odločili.

»Če nas napadejo, bomo podlegli,« šepeta Jakob in strmi v tla.

»A če ne podležemo? Če...«

Bajberlov »če« preseka strelji.

»Strelji?« zbegano pogleda Jakob.

Tudi Jakobov pogled in pogledi drugih vojakov so zbegani, kakor da so nad nenadnim streljanjem presenečeni.

»Kaj se dogaja,« popolnoma brez potrebe vprašuje nekdo v Jakobovi in Bajberlovi bližini.

»Nad nas gredo, svinje,« krikuje eden od študentov, v obeh pa mu zasije jeza, a jo takoj nato zamegli kalen strah.

Tudi drugi ne morejo prikriti razočaranja, ki jih razorožuje.

»Oficirji so nas izdali! Stisnili so rep med noge!«

»In zdaj ga misliš še til,« zakriči na vojaka, ki je podvomil v oficirje, praporščak Vadé.

»Bilo je rečeno, da se bomo vzajemno uprli in da ne bomo streljali drug na drugega, zdaj pa...« preglušijo vojakove besede strel in zven drobečega se stekla. »O bog,« istočasno zahrope vojak in se zgrabi za glavo, nato pa omahne.

»Umaknite se od okna!« Jakob zgrabi Bajberla in ga potegne stran v trenutku, ko zažvižga skozi okno snop krogel in se zavrti v steno nad pogradi.

Bajberle se zgrudi ob vojaku, okrog katerega se nabira krvava luža.

»Ste ranjeni?« je Jakob takoj pri njem.

»Ne, ne,« izhrope Bajberle. Strah mu stiska grlo, obenem pa ga

zgrabi krč, da se premetava na hrbtu kakor riba, ki jo je val vrzel na kopno. »Samo... samo premakniti se ne morem. Krč, mislim, da je krč...«

Jakob mu skuša pomagati, a mu ne utegne. Praporščak Vadé plane k njemu.

»K oknu in streljajte! Ne smemo jih pustiti blizu!«

»Bom! Le prijatelju bi rad pomagal.«

»Se bo že sam pobral!«

»Ne morem. Krč,« ugovarja Bajberle.

»Popustil bo!« praporščak potegne Bajberla od mrtvega vojaka.

»To je strah! Trenutna ohromelost od strahu!... A ti k oknu!« ukazuje Jakobu. »Menda jim nočes priti živ v roke!« pomenljivo vikne.

Jakob ga razume. To je za vse boj na življenje in smrt, a zanj še posebej. Ni še štirideset dni, ko je bil prvič upornik in ubežnik.

Sodišče ga je obsodilo na smrt že nekaj dni potem, ko so ga ujeli skupaj s Kosirnikom. Videl se je že, kako stopa čez domači prag.

In v sebi je videl, kako bodo domači presenečeni in kako se ga bodo vzradostili, pa je nenadoma začutil na sebi jeklene bodice bajonetov. Ze tisti hip je vedel, kaj ga čaka in zato ni bil presenečen, ko so mu vojaški sodniki prebrali smrtno obsodbo. Mnogo večje presenečenje je bila pomilostitev, ki je zdaj, če pride sodnik v roke živ, ne bo, saj je zopet upornik, čeprav upornik proti svoji volji. Sodniki ga o tem ne bodo vprašali, niti se ne bodo zmenili za njegove besede, če bi jim dopovedoval, da so si ta upor zmislili drugi, taki, ki so naivno mislili, da bodo dvignili v upor vsaj svojo divizijo, če že ne milijona in pol cesarsko-kraljevih vojakov v frontnem zaledju in na fronti, zdaj pa so razočarani nad ostalimi regimenti 44. strelske divizije ostali v upor sami in brez dvoma še dancs obsojeni na gotov poraz.

»Ne kaže nam drugega, kakor da se bijemo do konca, do zadnjega naboja!«

Tako vpije praporščak Vadé in strelja. Morda je ta vzklik že večkrat ponovil, ali pa se samo Jakobu zdi, da ga je slišal in mu je praporščak dal vedeti to samo z očmi.

»Da, seveda, konec. Kaj pa drugega kakor konec,« si govori Jakob in strelja v smer, v katero streljajo drugi, ne da bi gledal in izpostavljaj glavo krogom, čeprav bi bilo to zanj pravzaprav prekleto malo pomembno, ali ga ubijejo sedaj ali pa nato, ko bo regimentu pošlo strelivo in ko se bo moral regiment vdati na milost in nemilost. Potem bodo zmagovalci iskali vodje upora, o katerih nihče ničesar ne ve, ker jih baje sploh ni. Nič ne bo pomagalo, če bodo hoteli odkriti nitelce upora z desetkanjem vojakov in množični umor te vrste mogoče celo nekajkrat ponovili, kakor se je že dogajalo. Se verjetneje pa bo, da bodo potem, ko bo uporničkemu regimentu pošlo strelivo, najprej zahtevali, da stopijo iz vrste vsi že obsojeni, a potem pomiloščeni uporniki in drugi, zadnje čase v zaporih rekrutirani vojaki in bodo upor naprtili njim ter jih enostavno brez poblehne zasilševanja postrelili.

Zlatoporočnica Marija in Konrad Ažman z Jesenic Trobentač, žandar, rezbar, numizmatik...

Za zakonca Marijo in Konrada Ažman z Jesenic minuli ponedeljek ni pomenil samo običajnega delavnika. Tega dne sta namreč praznovala 50-letnico skupnega zakonskega življenja. Slavja so se udeležili tudi vsi štirje njuni otroci — vse štiri so hčerke, svoj »lonček« pa smo pristavili še mi, ko smo jih nekaj ur pred slavljem obiskali.

81-letni Konrad nam je takoj v začetku dejal: »Nikar ne bodita jezna, če mi bo jezik malo bolj »tekkel«. Veste, v življenju se toliko zgodi, da bi bila knjiga kar premajhna, če bi hoteli vse zapisati.«

In res mu je beseda tekla, kot bi imel jezik »namazan«. Ob njegovih besedah sem se vrnil v čas avstrijske vojske, ko je bil Konrad bataljonski trobentač, v čas prve svetovne vojne, ko je bil na fronti v Galiciji, v čase, ko je bil žandar v Železnikih, Zalem logu in na Jesenicah in v današnje dni, ko zbira star denar in rezlja pohištvo.

Res, Konrada bi lahko poslušal ves dan, pa mu še najbrž ne bi zmanjkalo snovi za pogovor. Rodil se je v Kropi, njegov oče pa je bil tesarski mojster. Nekaj očetove žilice mu je ostalo še danes, ko sam rezlja in rezbari stole, mize in drugo pohištvo. Najraje pa se Konrad spominja svojih vojaških dni, ko je od leta 1909 do 1912 služil vojake v Ljubljani pri 17. regimentu. Ker je od leta 1906 igral pri gasilski godbi v Kropi, je to svoje nagnjenje do glasbe uveljavil tudi pri vojaki. Postal je namreč bataljonski trobentač. Konrad Ažman se spominja, da je bila v tistih časih godba nekaj posebnega: »Kjenkoli smo se pojavili z godbo, se je kar trlo ljudi okrog nas.«

Ko je govoril o svojem trobentarstvu pri bataljonu, so se mu oči kar zasvetile: »Veste, takrat trobentači nismo bili povsem navadni vojaki. Imel sem svojega konja, paradno uniformo, bele rokavice in svojega hlapca, ki je skrbel za konja. Takratna vojska je bila bolj za parade kot za vojskovanje.«

Leta 1912 se je njegova vojaška obveznost končala in šel je k žandarjem. Kot rečemo, je najprej služboval v Železnikih, v Zalem logu in nazadnje na Jesenicah. »Takrat smo bili župnik, žandar in župan glavne osebnosti v vaškem življenju. Med službo pri žandarjih sem moral večkrat posredovati pri pretepih in velikokrat mi je le sreča rešila življenje. Fantje so bili takrat pravi vročerkveži. Delali smo po načelu

— žive bomo mi pobrali, mrtve pa župnik. Vse življenje sem upošteval zlato pravilo, da je treba tudi hude stvari jemati z nasmehom.«

ČE HOČE NEVESTA ŽANDARJA ZA MOZA...

Med našim pogovorom se nam je pridružila še njegova 68-letna žena Marija. »Takrat so bili taki predpisi, da je morala nevesta, ki je hotela imeti žandarja za moža, imeti nekaj denarja pod palcem. Na srečo sem takrat dobila 6000 kron zapuščine, drugače danes Konrad ne bi bil moj,« nam je smeje dejala.

Ena izmed hčera, ki je sodelovala pri pogovoru, pa je še dodala: »Oče je bil na jeseniški žandarmerijski postaji nasproti mamine hiše. Tako jo je lahko skozi okno snubil.«

Oba, Marija in Konrad, se spominjata, da njuna prva »ohcet« ni bila kdo ve kako velika in slovesna. »Ravno po vojni je bilo in vina se še ni dalo tako dobiti kot danes. Kljub temu smo ga imeli na ohceti 12 litrov.«

200 LET STAR DENAR

Že v naslovu smo zapisali, da je 81-letni Konrad navdu-

šen zbiralec starega denarja. Idejo za zbiranje je dobil že med prvo svetovno vojno, danes pa ima v svoji zbirki tudi dvesto let star denar. In to iz Avstrije, Srbije, Stare Jugoslavije, Francije, Italije. Poleg zbiranja denarja ima naš zlatoporočenec še enega konjička — rezlja in rezbari stole, mize in drugo pohištvo. Dva njegova stola sta tudi v kroparskem muzeju.

Konrad Ažman je leta 1915 prišel na Jesenice. Do 1920 je bil v službi pri žandarjih, potem pa je bil industrijski nadzornik v jeseniški železarni — vse do svoje upokojitve 1952. leta. Da sta z ženo Marijo vsak dinar »dvakrat obrnila« in da sta dobro gospodarila, pove že dejstvo, da sta leta 1928 samo s Konradovo plačo in pri štirih otrocih začela graditi svojo hišo.

Kar žal nam je bilo, da nas je čas priganjal. Konrad bi nam namreč vedel še veliko povedati. Zato smo obema slavlencema obljubili, da se kmalu spet oglasimo in se pogovorimo o starem denarju ter o rezbarjenju.

V. Guček

Zlatoporočnica Marija in Konrad Ažman — Foto: F. Perdan

»Očeta so obesili v Judenburgu, moža pa ustrelili kot talca«

Srečala sva se v vrtinariji v Lescah. Tja me je povabila zaradi reportaže Zapornik bunkerja št. 9... »Sicer niste napisali imena, toda ljudje vedo, da je bil eden izmed tistih žandarjev, ki jih omenjate v reportaži, moj mož. Ni res, da je zamenjal uniforme in ostal še pod Nemci žandar...«

Toliko uvoda k današnji zgodbi, ki jo je pisalo življenje med vojno.

Pred vojno sta bila v službi v Begunjah dva orožnika oziroma žandarja, kakor so jim pravili ljudje. V zgodovini delavskega gibanja pred vojno, ne samo pri nas, temveč tudi drugod po svetu, so bili orožniki na slabem glasu, toda kakor povsod, so bile tudi todi zjeme.

Begunska orožnika Alojz Mikec in Dušan Kričkovič sta spadala med tiste redke izjeme, ki niso nikoli pozabili in zatajili svojega naroda. Alojz Mikec je bil doma iz St. Ruperta na Dolenjskem, Dušan Kričkovič pa iz Like. Njegovo rojstno vas so med vojno požgali, ker so vaščani od prvih dni okupacije sodelovali z narodnoosvobodilnim gibanjem.

Prišla je vojna in orožnika Mikec ter Kričkovič sta slekla uniforme. Mikec, ki je bil poročen, se je zaposlil na cesti Lesce - Zirovnica, ki so jo začeli graditi Nemci takoj po okupaciji. Dušan Kričkovič pa je dobil službo pri železnici. Bil je v čuvajnici blizu Radovljice.

Orožnik Dušan se je že pred vojno spoznal s Trelčevim Slavkom iz Radovljice. Ko je Slavko avgusta 1941. leta s prvimi partizani pod Stolom navezal stike, je k sodelovanju pridobil tudi oba bivša begunjska orožnika.

Dušan Kričkovič je v železniški čuvajnici skrivaj tiskal propagandne letake. Mikec, ki je delal na cesti, pa se je najmanj dvakrat tedensko sestal s Trelcem in mu poročal o premikih sovražnika. Te podatke je Trelc po kurirjih pošiljal borcem na Jelovico in pod Karavanke. Oba sta zbirala tudi orožje in strelivo. S to skupino je bil povezan Ivan Gašperin - Mitja iz Smokuča. Mitja je letake prejemal od članov jeseniškega okrožja. Te letake sta po vaseh trosila Mikec in Kričkovič.

Mikecova žena še vedno živi v Begunjah, sin pa je uslužbenec jeseniške carinarnice. Žena se dramatičnih dogodkov takole spominja: »Dušan Kričkovič je stanoval pri nas. Z možem sta večkrat trosila letake in zbirala material za partizane. 1942. leta se je mož zaposlil v Verigi, Dušan pa je bil še naprej v železniški čuvajnici pri Radovljici. Večkrat sem jih opozarjala, naj letake trošita v deževnih dneh pod dežnikom.

Bilo je sredi junija 1942. leta, ko je Slavko Trelc dal Dušanu letake z nalogo, da

jih raztroši po Begunjah. Usodnega večera je bil moj mož v nočni službi v Verigi. Dušan mi je zvečer zaupal, da gre trositi letake. Pomovno sem ga opozorila na previdnost. Pri Mazovčevem skednju sredi Begunj je padel v zasedo. Nemci so ga zalotili pri trosenju letakov. Ko sva zjutraj z možem zvedela, da so Dušana zaprli, sva bila v resnih skrbih. V noči od 23. na 24. junija so gestapovci prišli v Verigo in odpeljali moža. Od tistega dne ga nisem več videla. Zaprlji so ga v bunker št. 9, Dušan pa je bil zaprt v bunkerju št. 7. 16 dni so jih mučili, nato pa oba v Črni pri Kamniku ustrelili kot talca.

Slavka Trelca so gestapovci zaprli deset dni kasneje kot Dušana. Tudi on je bil v celici. Šest tednov so ga zasliševali, a ga niti enkrat niso vprašali o zvezah z Mikecem in Kričkovičem. Po teh podatkih sodeč, Nemci niso vedeli za to zvezo, pa tudi to, da Mikec in Kričkovič nista nikogar izdala. Toda dejstvo je, da so gestapovci, brž ko so zalotili Dušana pri trosenju letakov, še isto noč zaprli Ivana Gašperina, dva dni kasneje pa še Kričkoviča. Kot sem že omenil, so Kričkoviča in Mikca ustrelili čez šestnajst dni: Slavko Trelc je bil do konca vojne v taborišču in se je po vojni vrnil v Radovljico, medtem ko je Gašperin prevrnil Nemce in odšel v partizane, kjer je postal sekretar okrožnega komiteja.

Mikecova žena mi je pripovedovala o grenki mladosti, o življenju izseljencev in o življenju siromašne Dolenjske.

J. Vidic

Alojz Mikec

Prodajam

Prodajam KRAVO simental-ko s teličkom. Urh Franc, Zasip 109, Bled 773

Enodnevnne PISCANCE, dobrih nesnic lahko dobite po naročilu pri Zemlji Filipu, Selo 32, Zirovnica 774

Prodajam težko SVINJO. Voklo 12, Senčur 775

Prodajam KOBILO, 5 let staro, GRABLJE farr in VILE pobeda. Zapoge 11, Vodice 776

Prodajam suhe BUTARE in hrastove HLODE. Naslov v oglasnem oddelku 777

Prodajam PRAŠIČKE, PESO in REPO. Markovič, Zeje 15, Duplje 778

Prodajam 30 kg težkega PRAŠIČKA. Dobropolje 6, Brezje 779

Prodajam PRAŠIČKE, 6 tednov stare. Češnjek 11, Cerklje 780

Prodajam KRAVO po teletu, simental-ko. Sr. vas 4, Golnik 781

KOSILNICO BCS, skoraj novo, prodajam. Visoko 37, Senčur 782

Prodajam 6 NAPAVALNIKOV po ugodni ceni. Oddam tudi posamezno. Naslov v oglasnem oddelku 797

Prodajam 1000 kg REPE. Sebenje 35, Tržič 798

Prodajam večjo količino lepih JABOLK. Cena do 40 N din za gajbico. Dostavim na dom. Informacije pri Framceljnu, dvorišče hotela Jelen, Kranj 800

Kupim

Kupim KONJA, sposobnega za vsa kmečka dela. Senično 15, Tržič 783

Kupim zazidljivo PARCELO v okoličini Kranja. Naslov v oglasnem odd. 784

Stanovanja

Iščem eno ali dvosobno STANOVANJE v Kranju ali okolici. Naslov v oglasnem oddelku 785

Prodajam starejšo HIŠO pod šmarjetno goro s sadnim vrtom, deloma leseno, primerno za vikend ali starejši

Izdaja in tiska ČP »Gorenjski tisk« Kranj, Ko-roška cesta 8. — Naslov uredništva in uprave lista: Kranj, Trg revolucije 1 (stavba občinske skupščine) — Tek. račun pri SDK v Kranju 515-1-135. — Telefoni: redakcija 21-835 21-860; uprava lista, ma-loglasna in naročniška služba 22-152 — Naročni-na: letna 32, polletna 16 N din, cena za eno številko 0,50 N din. Mali oglasi: beseda 1 N din, naročniki imajo 10 % popusta. Neplačanih oglasov ne objavljamo.

MOJCA KRAJN

v Pokojninskem zavodu

VELIKA RAZPRODAJA

OTROŠKIH
VOLNENIH
PLETENIN

PO ZNIZANIH CENAH

do 40 %

OBIŠČITE NAS IN
PREPRIČAJTE SE!

par. Kranj, Ješetova 29, telefon 21-207 786

Iščem SOBO v Kranju, najraje neopremljeno. Naslov v oglasnem oddelku 787

Nujno potrebujem prazno ali opremljeno SOBO za 4 osebe ali z več ležišči za do 8 mesecev v Kranju ali okolici. Ponudbe poslati pod »1 marec« 788

Motorna vozila

Iščem GARAZO v Kranju. Najraje v bližini Vodovodnega stolpa ali na Primskovem. Sporočite na naslov Slopko Stjepan, Kebetova 1, Kranj 789

FIAT 1100 dobro ohranjen po generalni 9000 km prodajam. Kranj, Trojarjeva 11/B 790

Zaposlitve

Iščem UPOKOJENKO za varstvo dveh otrok. Za stanovanje in hrano preskrbljeno. Ponudbe poslati pod »Gorenjska« 791

Prekliči

Opozarjam vsakogar, ki bi širil lažne vesti o Parte Adolfu in Sušnik Branki z Jezerskega, da ga bom sodno preganjal. 792

Izgubljen

Najditelja izgubljene listnice naprošam, da vrne dokumente. Vitez, C. talcev 6, Kranj 793

Dne 21. 2. 1969 sem v Kranju izgubila 6 KLJUČEV. Prosim proti nagradi vrniti v oglasni oddelk 794

Izgubila sem DENARNICO. Naslov v oglasnem oddelku 795

Zatekel se je PES bernardinec, svetlo rjave barve proti Beli ali Predvoru, dne 21. 2. 1969. Bratstvo mizarstvo, Kokrica 219, Kranj 796

Našla sem žensko URO pri pekarni (Poštna ulica). Dobi se v pekarni pri mostu. 799

Vinotoč Primskovo

je odprt neprekinjeno od 8. do 20. ure dnevno, tudi ob nedeljah, razen zadnje nedelje v mesecu.

CENTRAL

KRANJ

Iskra, Kranj,

TOVARNA ELEKTROMOTORJEV
ŽELEZNIKI

želi zaposliti

večje število delavk

od 15. do 25. leta starosti za delo na montaži elektromotorjev. Ker ima tovarna organiziran prevoz od Škofje Loke do Železnikov, pridejo v pošte predvsem delavke, ki stanujejo na območju Škofje Loke in okolice in v Selški dolini. Delo bo v dveh izmenah. Za vse informacije se obračajte na Komunalni zavod za zaposlitev, Kranj, izpostava Šk. Loka, telefon 85-368 ali na tovarno v Železnikih, tel. 85-741. Razpis velja do 6. 3. 1969.

ISKRA, Kranj
tovarna elektromotorjev
Železniki

Komisija za razpis delovnega mesta direktorja pri trg. podj. Železnina v Radovljici, razpisuje po 112. členu temeljnega zakona o volitvah delavskih svetov in drugih organov upravljanja v delovnih organizacijah (Ur. list SFRJ, št. 15-191/64) in 137. členu statuta podjetja delovno mesto

direktorja

Poleg splošnih pogojev mora kandidat izpolnjevati še enega od naslednjih:

- da ima višjo šolsko izobrazbo in 5 let prakse na vodilnem delovnem mestu v gospodarstvu ali
- da ima srednjo šolsko izobrazbo in 10 let prakse na vodilnem delovnem mestu v gospodarstvu.

Vlogi mora kandidat priložiti overjeno dokazilo o strokovni izobrazbi, potrdilo o dosedanjih zaposlitvah s kratkim življenjepisom in potrdilo o nekaznovanju. Vlogo je poslati na naslov — Komisija za razpis delovnega mesta direktorja pri trg. podjetju Železnina, v Radovljici do vključno 19. marca 1969.

Obvestilo

O CEPLJENJU PREDŠOLSKIH OTROK

ZDRAVSTVENI DOM KRANJ obvešča starše, da bo v mesecu marcu 1969 v občini Kranj obvezno cepljenje proti davici, tetanusu, oslovskemu kašlju in otroški paralizi za vse predšolske otroke, rojene od 1. 12. 1967 do 31. 11. 1968 in starejše, ki še niso bili popolno cepljeni (v 1 letu 3-krat).

Prvo ponovno cepljenje je obvezno za vse otroke rojene leta 1967 in starejše, ki so že bili trikrat cepljeni in še niso bili ponovno cepljeni.

Drugo ponovno cepljenje je obvezno za otroke rojene leta 1964 in 1965, ki so že bili trikrat cepljeni in enkrat ponovno cepljeni.

Cepljenje bo na istih cepiščih in ob istem času, kot je navedeno na vabilih.

S seboj prinesite izkaznice o cepljenju in vabila.

KINO

Jesenice RADIO

26. februarja nemški barv. CS film WINETOU IN OLD FIREHAND

27. februarja amer. barv. CS film TRIJE NAREDNIKI

Jesenice PAVŽ

26. februarja amer. barv. CS film TRIJE NAREDNIKI

27.—28. februarja angl. barv. CS film UPORNIKI

Dovje-Mojstrana

27. februarja amer. barv. film SLAVNI FANTJE

Kranjska gora

27. februarja nemški barv. CS film WINETOU IN OLD FIREHAND

Radovljica

26. februarja amer. barv. film TRI NA KAVCU ob 18. uri, amer. barv. film MNOŽICA MORILCEV ob 20. uri

27. februarja amer. barv. film TRI NA KAVCU ob 20. uri

28. februarja amer. barv. film MNOŽICA MORILCEV

Sokja Loka SORA

26. februarja francoski CS film ŽENA Z DVEMA MOŽEM ob 18. in 20. uri

27. februarja franc. barv. CS film STIRI DAME ZA ASA ob 20. uri

28. februarja franc. barv. CS film STIRI DAME ZA ASA ob 18. in 20. uri

Kamnik Duplica

26. februarja amer. barv. film SAMA V TEMI ob 19. uri

27. februarja amer. barv. film SAMA V TEMI ob 18. uri

Kranj CENTER

26. februarja švedsko dan. film JAZ, LJUBIMEC, ob 16. in 18. uri, premiera amer. barv. filma UPORNIK PRERIJE ob 20. uri

27. februarja švedsko dan. film JAZ, LJUBIMEC ob 16. in 20. uri

Kranj STORŽIČ

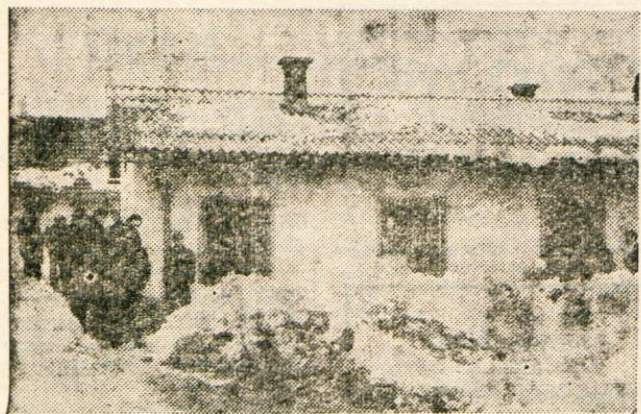
26. februarja franc. barv. CS film FANTOMASOVA VRNITEV ob 16., 18. in 20. uri

27. februarja italij. barv. film REVOLVERAŠ KLEJ ob 16. in 18. uri, angl. barv. VV film IZGNANCI NA RIVIERI ob 20. uri

Prešernovo gledališče v Kranju

SREDA — 26. februarja, ob 17. uri I. Cankar: HLAPCI dijaška predstava za Iskro

PETEK — 28. februarja, ob 18. uri I. Cankar: HLAPCI dijaška predstava za šoli Simon Jenko in Lucijan Seljak

Okoli prizorišča tragedije se je na Zlatem polju v Projekto-
vem naselju takoj zbrala množica ljudi, ki so jih privabili
strelji in novica o smrti mladih fantov. — Foto: F. Perdan

Dva mlada fanta sta se ubila Tragična igra

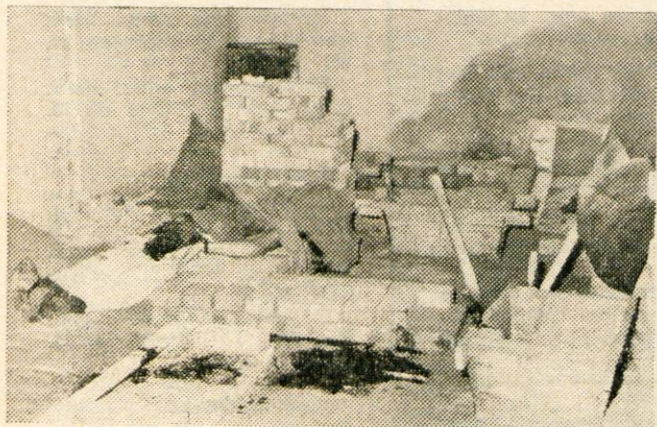
Okoli dvanajste ure so v ponedeljek v provizoriju SGP Projekt na Zlatem polju odjeknili strelji. V večjem prostoru, ki ga uporabljajo za učenje novih načinov zidave, sta obležala mrtva dva mlada fanta, stara komaj devetnajst let. V prostoru so bili takrat trije. Slavko Vidic iz Smledniške ceste v Kranju in pa smal Grgič iz Dževalja pri Sanskem Mostu sta delala skupaj. Tretji delavec v prostoru je slišal, kako sta se nekaj menila o orožju, nato pa je naenkrat počil strel. Domnevajo, da je Vidic kazal tovarišu pištolo, ki se mu je pri tem sprožila. Krogla je zadela Grgiča v desno stran prsi. Ranjeni je

lahko še rekel: »Pojdi po zdravnik...« nato pa se mu je ulila kri in je umrl.

Smrt tovariša je morala tako pretresti Vidica, da je v obupa streljal tudi nase. Nekateri trdijo, da so slišali, tri strele v stavbi, kar naj bi pomenilo, da se je Vidic prvič zgrešil. Krogla skozi sence pa ga je ubila.

Preiskovalci so našli ob truplih pištolo kalibra 6,35 milimetra. Ker vse kaže, da je predelana iz stare vojaške, domnevajo, da jo je Vidicu nekdo izdelal. V okviru, ki so ga našli zunaj stavbe, Vidic ga je v zmedenosti vzel iz pištole in vrzel skozi okno, so našli še 3 naboje.

L. M.

Pokrito truplo mladega fanta. Spet je smrt terjala mlada življenja zaradi nevarne igre z orožjem v nepremišljenih rokah. — Foto: F. Perdan

Vlom v kovinotehno Celje

V noči na 24. februar je neznanec vlomil v trgovino Kovinotehne Celje, poslovalnica Fužinar na Jesenicah. Razbil je izložbeno steklo in si prisvojil 6 ročnih ur znamke Darwil, 2 ročni uri znamke Arreta, 1 moško uro znamke Doxa, 1 moško uro znamke Helvetia, 1 moško uro znamke Poljot in transistor Aiva ter 200 N din.

Spet vlom v prodajalno tobaka

Na Cesti železarjev je v soboto, 22. februarja, nekaj po polnoči neznanec razbil steklo na prodajalni Tobaka št. 4. Skozi razbito okno je segel v notranjost in pobral dve pipi za kajenje, štiri stekleničke za plinske vžigalnice, par srajčnih gumbov, štiri ščipalnice za nohte in nekaj glavnikov. Škode je za okoli 150 N din.

Voznika kombija, si-
ve barve, kateremu je
padel v petek, 21. fe-
bruarja, med 17. in 18.
uro pod zadnje kolo
otrok v ulici Moše Pi-
jade, ter moškega in
žensko, ki sta otroka
našla ter ga odnesla
staršem, prosimo, da
se zglase na postaji
prometne milice v Kra-
nju.

Nesreče v zadnjih dneh

V četrtek, 20. februarja, popoldne sta na cesti tretjega reda v Cerkljah trčila dva osebna avtomobila. Voznik osebnega avtomobila Milan Vučan je prehitel 13-letno Marinko Žlebir iz Dvorij, prav takrat pa je z vzvratno vožnjo pripeljal z dvorišča voznik osebnega avtomobila Franc Zorman iz Cerkelj. Vozili sta trčili in zadeli še Žlebirjevo. Škode na vozilih je za 2500 N din.

Na nepreglednem ovinku v vasi Podgora sta se v petek dopoldne srečala voznik tovornega avtomobila Martin Eržen iz Škofje Loke in pa voznica osebnega avtomobila Nada Souvan iz Ljubljane. Zaradi ozke in zasnežene ceste ter zaradi neprimerne hitrosti tovarnjaka sta vozili čelno trčili. Ranjen ni bil nihče, škode na vozilih pa je za 13.000 N din.

Istega dne dopoldne so na kranjski železniški postaji vagoni zadeli traktor last GG Kranj, s katerega so nakladali les na tovarne vagone. Traktor je stal med prvim in drugim železniškim tirom. Po prvem tiru pa so takrat premikali tovarno železniško kompozicijo. Premikaču ni uspelo s »coklo« zaustaviti treh tovarnih vagonov, ki so zato s precejšnjo hitrostjo zadeli traktor in ga zasukali za 80 stopinj. Nastala je le materialna škoda — okoli 8000 N din.

Z dostavnim avtomobilom, ki ga je v vinjenem stanju vozil Janez Frank, roj. 1946, iz Škofje Loke, so se v ponedeljek zvečer zaleteli v zid škofjeloške železniške postaje, še Slavko Notar, Janez Krmelj in Peter Eržen. Vsi sopotniki so bili laže ranjeni. Škode je za okoli 10.000 N din.

L. M.

Vlom v avtomobil

V soboto dopoldne je neznanec vlomil v osebni avtomobil parkiran pred hotelom Prisank v Kranjski gori. Iz avtomobila

je odnesel magnetofon znamke Dux, vreden 500 N din. Avtomobil je last Stjepana Krajačiča iz Karlovca.

Odnesel ročno blagajno

V soboto, 22. februarja, dopoldne je neznanec odnesel iz recepcije motela v Kranjski gori ročno železno blagajno zelene barve. V blagajni je bilo

25,70 N din ter neugotovljeno število obveznic skopskega posojila na imena Marjetka Koželj, Ida Horvat in verjetno tudi Janez Gradišnik.

II. radovljiske zimske igre

Krpin pri Begunjah je bil v nedeljo, 23. februarja, prizorišče II. zimskih športnih iger občinskega sindikalnega sveta Radovljica. Od 145 prijavljenih tekmovalcev se jih je na startu zbralo 82. Organizatorju TVD Partizan Begunje gre vse priznanje, saj je kljub slabemu vremenu dobro pripravil progo za veleslalom.

Med člani, ki so tekmovali na 1200 metrov dolgi progi z višinsko razliko 180 metrov, je zmagal Andrej Klinar pred Petrom Lakoto, medtem ko je bil med starejšimi člani najuspešnejši Franc Cvenkelj, drugi pa je bil Janez Bohinc. Pri članicah, ki so tekmovala na 700 metrov dolgi progi z višinsko razliko 110 metrov, je zmagala Nataša Pristavec.

Prehodne pokale občinskega sindikalnega sveta Radovljica je pri članicah osvojila ekipa Elana iz Begunj v postavi: Nataša Pristavec in Majda Dobiga, pri članih pa ekipa GG Bled v postavi Andrej Klinar, Peter Lakota in Šolar Zvone. Drugo mesto je zasedla ekipa Elana iz Begunj, ki so jo sestavljali Marjan Pesjak, Franc Cvenkelj in Jože Krivic.

D. Siftar

V neizmerni žalosti sporočamo, da nas je v 67. letu starosti nepričakovano zapustila naša ljubljena žena, mama, **stara mama**, sestra in teta

Marija Zupan

rojena Koselj

Pogreb drage pokojnice bo v sredo, 26. 2. 1969, ob 15.30 izpred hiše žalosti na pokopališče Trstenik.

Zalujoči: mož Matevž, sinovi: Andrej, Matevž, Alfonz, Jože, Jurij z družinami, hčerke: Marjetka, Vida, Francka in Marija z družinami, sestra Katarina in drugo sorodstvo

Povlje, 23. februarja 1969

Naš komentar

Slabo — organizatorji

V soboto se je v Kranjski gori z veleslalomom končalo letošnje državno prvenstvo v alpskih disciplinah za članice in člane. Pri članicah sta po dva naslova osvojila Jeseničana: Blaž Jakopič (smuk in veleslalom) in Peter Lakota (slalom in kombinacija). Pri članicah pa sta bili najuspešnejši Ravenčanka Vida Tevž, ki je osvojila naslov v slalomu in veleslalomu in Pirnatova iz Maribora, ki je zmagala v smuku in kombinaciji.

Ob robu zapisa pa ne moremo mimo organizacije letošnjega prvenstva, ki je bilo v rokah jeseniškega smučarskega društva, ki je bilo hkrati tudi v proslavo stoletnice železarne. Le štirje teptači s pomočjo teptalnega stroja niso mogli narediti čudeža pri pripravljanju prog, zlasti še, če upoštevamo, da so imeli velike težave s težkimi vremenskimi prilikami. Že v četrtek se je v »oror« v smuku pripetila težka nesreča. Kljub opozorilu delegata SZJ niso zavarovali najbolj nevarni del proge. Komaj devetnajstletni Mariborčan Dušan Karničnik je tako nesrečno padel na imenovanem nezavarovanem delu proge, da mu je počila lobanja in lobanjsko dno. V nedeljo zjutraj pa je tragično preminil v jeseniški bolnišnici.

To naj bo resno opozorilo jeseniškim organizatorjem, pa tudi mnogim drugim, da je treba progo, zlasti za smuk, odlično pripraviti in jo primerno zavarovati. Upamo, da jih bo nesreča spametovala in da bodo jeseniški smučarski delavci, ki so organizatorji tudi letošnjega mladinskega državnega prvenstva od srede do petka na pobočju Vitranca, bolj pripravili tekmovalne proge.

D. Humer

Spet skoki v Podbrezjah

Zaradi slabe udeležbe na prvi meddržavni skakalni tekmi v Podbrezjah je domači Partizan v nedeljo ponovno organiziral tekmovalje. Tokrat je bila udeležba odlična, saj je nastopilo kar 76 tekmovalcev iz 11 klubov.

Dež, ki je med tekmovaljem prenehal, ni motil izredno zanimive tekme. Priljubljeni Finžgar, sin znanega bivšega skakalca Rudija Finžgarja, je postavil nov rekord skakalnice. Skočil je 28,5 metra.

V petek začetek tekmovalja »Hokej 69«

V hali Tivoli se bo v petek 28. II., začelo letošnje svetovno in evropsko prvenstvo B skupine v hokeju na ledu. Jugoslavija je letos že drugič prizorišče svetovnega prvenstva. V petek se bo prvenstvo začelo ob 10. uri, ko bo na sporedu prva tekma med Poljsko in Romunijo. Jugoslovanska državna reprezentanca pa bo imela prvi nastop v petek ob 20.30, ko se bo pomerila z ekipo Zvezne republike Nemčije. Spored tekem v petek, 28. februarja, pa je v podrobnem naslednji: ob 10. uri Poljska : Romunija, ob 13.30 - NDR : Italija, ob 17. uri Norveška : Avstrija, ob 20.30 - Jugoslavija : ZRN. V soboto, 1. marca, pa bodo na sporedu naslednje tekme: ob 16. uri - Norveška : NDR, ob 19.30 Romunija : ZRN.

J. J.

REZULTATI: PIONIRJI: 1. Lombar 202,7 (21,5, 22), 2. Očku (oba Kropa) 190,6 (20,5, 20) 3. Kuhar (Podbrezje) 188,8 (20,5, 19,5), 4. Jeglič (Podbrezje) 188,3 (20,5, 19,5), 5. Kokalj (Triglav) 185,2 (22,5, 20,5). MLADINCI: 1. Faganel (Podnart) 214,6 (25,5, 25,5), 2. P. Finžgar (Radovljica) 194,8 (27, 28,5), 3. J. Faganel (Podnart) 189,1 (23, 23,5), 4. Rozman (Tržič) 185,1 5. Pirih (Podbrezje) 181,5 (24, 21,5). ČLANI 1. J. Finžgar (Radovljica) 194,1 (26,5, 26,5), 2. Prevodnik (Podbrezje) 186,2 (25,5, 25,5), 3. Rakovec (Duplje) 183,7 (26, 26), 4. Dežman 175,6 (25,5, 25), 5. Jazbec (oba Radovljica) 168,9 (23,5, 25).

Priseditelji so poskrbeli, da so rezultate objavili že pol ure po tekmovalju.

D. Humer

Kranjčani premagali Medveščak

V zimskem bazenu v Kranju so v nedeljo kranjski vaterpolisti zaslužen premagali bivšega prvotigaša Medveščak iz Zagreba z 9:7. Tekmo si je ogledalo okoli 150 gledalcev, srečanje pa je dobro vodil Oman iz Kranja. Za Triglav so bili uspešni: Nadižar 5, Balderman 2, Mohorič in J. Rebolj po enkrat.

Kranjčani so nepričakovano, vendar popolnoma zaslužen premagali Medveščak, čeprav je zagrebški ligaš v letošnjem letu najresnejši kandidat za osvojitve prvega mesta v drugi zvezni ligi in s tem za povratek v družbo najboljših jugoslovanskih moštev. Igra je bila na solidni kvalitetni ravni, domači igralci so pokazali dovolj znanja in fizične pripravljenosti v tem zanimivem srečanju. Odločilni moment prijateljskega srečanja je bil pri rezultatu 2:1 za goste, ko je F. Rebolj obrnil četverec Dvoraka. Triglav je nato zaigral kot prerojen in dosegel pet zaporednih golov in s tem je bila tekma praktično že odločena v korist Kranjčanov. V ekipi Triglava je bil vsekakor najboljši vratar Franc Rebolj, poleg njega pa so se odlikovali še Nadižar, Chvatal, Balderman in Mohorič. Pred pričetkom tekme so funkcionarji in igralci Triglava čestitali Jožetu Rebolju, dolgoletnemu igralcu, za uspešno opravljen zaključni izpit na medicinski fakulteti.

P. Didic

Odlični rezultati na plavalnem dvoboju Triglav : Mladost
Trije republiški in več osebnih rekordov

Na plavalnem dvoboju med kranjskim Triglavom in zagrebško Mladostjo je nastopila tudi olimpijska zmagovalka Bjedova. Prav njen nastop pa je bil vzrok, da si je ta dvoboj ogledalo rekordno število gledalcev. Bjedova pa je na tekmovalju dosegla med vsemi najboljši rezultat in sicer v njeni disciplini 2:48,3, ki je samo 3 sekunde slabši od njenega olimpijskega rekorda.

V obeh konkurencah (članski in pionirski) so nepričakovano zmagali domači tekmovalci. V ekipi Triglava je bila spet najboljša Lidija Švarc, odlična pa je bila tudi Breda Pečjak, ki je izboljšala republiški rekord na 100 m hrbtno. Lepo pa je presenetila tudi pionirka Rebeka Porenta. Ženska mešana štafeta Triglava pa je osvojila zimski republiški rekord, ki je boljši od absolutnega rekorda Slovenije. Tudi v konkurenci članov je bilo več zanimivih nastopov. Vsekakor pa je bila najbolj napeta borba v disciplini 100 metrov prosto. Pohvaliti pa je treba tudi uspešen nastop Andreja Slavca, ki je z rezultatom 1:04,8 na 100 m delfin dosegel zelo soliden čas.

Rezultati: ČLANI — Triglav : Mladost 88:65, moški — 400 m prosto 1. Člekovič (Mladost) 4:40,0, 2. Milevano- vič (Triglav) 4:53,4, 100 m hrbtno — 1. Miloš (Mladost) 1:05,8, 3. Nadižar (Triglav) 1:09,0, 200 m prsno — 1. Zupanc (Triglav) 2:55,2, 3. Grošelj (Triglav) 2:57,8, 100 m delfin — 1. A. Slavec (Triglav) 1:04,8, 100 m prosto — 1. Košnik (Triglav) 59,6, 3. Klemenčič (Triglav) 59,9, 4x100 m mešano — 1. Triglav (Nadižar, Grošelj, Slavec, Košnik), 4:31,8; ČLANICE — 400 m prosto: 1. Gašparič (Mladost) 5:30,4, 2. Virnik (Triglav) 5:38,0, 100 m hrbtno: 1. Pečjak (Triglav) 1:14,2, 3. Kraljič (Triglav) 1:20,6, 200 m prsno: 1. Bjedov (izven konkurence) 2:48,3, 2. Švarc (Triglav) 2:54,2, 100 m delfin 1. Majnarič (Mladost) 1:20,2, 3. Smid (Triglav) 1:21,4, 100

m prosto: 1. Jančar (Triglav) 1:11,2, 2. Virnik (Triglav) 1:12,5, 4x100 m mešano: 1. Triglav (Pečjak, Švarc, Smid, Jančar) 5:15,6.

PIONIRJI — Triglav : Mladost 52:44, PIONIRJI — 100 m hrbtno: 1. Švegelj (Triglav) 1:19,8, 100 m prsno: 1. Jezernik (Mladost) 1:24,4, 50 m delfin 1. Prica (Mladost) 43,0, 200 m prosto 1. Budišič

Nemet :
Mali 1 : 0

Na šahovskem prvenstvu Kranja je v preloženih partijah 5. kola Nemet premagal Malija in si praktično že zagotovil prvo mesto.

Rezultati: 9. kolo — Djordjević : Matjašič remi, Naglič : Zbil 1:0, Nemet : Krek 1:0, Mali : Valjavec 1:0, Anželič : Zaplotnik in Vojčić : Rabič odloženo.

10. kolo — Matjašič : Rabič 1:0, Krek : Mali 0:1, Zaplotnik : Nemet 0:1, Zbil : Anželič 1:0, Valjavec : Vojčić in Djordjević : Naglič odloženo.

Stanje na lestvici pred zadnjim kolom: Nemet 10, Mali 8 (1), Matjašič 7, Naglič in Krek 5 (2), Vojčić 4 (1), Djordjević 3,5 (1), Valjavec 3 (2), Zaplotnik 2,5 (3), Rabič 2,5 (1), Zbil 2,5 in Anželič 0 (2).

V. B.

Nočni teki v Gorjah

Marljivi organizatorji pod vodstvom Lovra Zemve iz Gorij so minulo soboto zvečer organizirali prvo nočno tekmovalje v smučarskih tekih v Jugoslaviji, ki je bilo zastopano tudi z mednarodno udeležbo. Vsa najboljša mesta so pobrali domači tekači in tekačice. Vse proge so bile osvetljene z baklami, kar je dalo prireditvi zelo lepo obeležje.

(Mladost) 2:22,8, PIONIRKE — 100 m hrbtno: 1. Porenta (Triglav) 1:19,4, 100 m prsno 1. Pajntar (Triglav) 1:28,8, 50 m delfin: 1. Križaj (Triglav) 39,6, 200 m prosto: 1. Porenta (Triglav) 2:45,5, 4x50 m mešano: Triglav 2:39,0, P. Didic

Dva derbija
Triglavu

V okviru republiške kegljaške lige sta se v soboto in nedeljo na avtomatskem kegljišču v Kranju srečala favorita za prvo mesto mariborski Branik in domači Triglav. V obeh srečanjih so bili najboljši Kranjčani, čeprav so nastopili brez Martelanca. Zabeležili so visoko zmago in vse kaže, da bodo spet osvojili naslov republiškega prvaka. V ekipi zmagovalcev je prijetno presenetil mladi Česen, ki je bil poleg Steržaja edini tekmovalac, ki je podrl več kot 900 kegljev. Zelo dobro pa je zaigral tudi Kranjčan Jerob. V standardni formi je nastopil tudi državni reprezentant Jože Turk, medtem ko so Starc, Ambrožič in Kordež kegljali slabše. Najboljši tekmovalac tega derbija pa je bil po pričakovanju svetovni prvak Miro Steržaj, ki je prvi dan podrl 913 kegljev.

Rezultati: v soboto: Triglav : Branik 6765:6591, v nedeljo: Triglav : Branik 6719:6457.

P. Didic

J. Ambrožič

Smučarski skoki
V Dupljah gorenjsko prvenstvo

V organizaciji TVD Partizana Duplje bo v nedeljo, 2. marca, ob 14. uri na 25-metrski skakalnici letošnje gorenjsko prvenstvo za starejše in mlajše

pionirje. Prijave je treba poslati organizatorju do sobote, 1. marca. Zrebanje bo na dan tekmovalnja ob 12. uri J. Kuhar

254 sindikalnih veleslalomistov

Lani so bile zimske sindikalne športne igre v kranjski občini še svojevrstna novost. Res je, da je bil že takrat sindikalni veleslalom na Krvavcu ena najmožnejših prireditelj, vendar pa je drugo tovrstno tekmovanje minulo soboto preseglo vsa pričakovanja. Toliko tekmovalcev (od vajencev, nevalificiranih delavcev, inženirjev, zdravnikov — članov sindikata — kar iz 41 sindikalnih organizacij) se do sedaj še prav gotovo ni zbralo in pomerilo med seboj. Prijavilo se jih je kar 355. In čeprav jih je potem nastopilo le 254, moramo povedati, da je tokrat občinskemu sindikalnemu svetu v Kranju dejansko uspelo uresničiti tisti del delovnega programa, ki govori o športni dejavnosti in rekreaciji članov sindikata. Sobotni dan na Krvavcu je bil res prava sindikalna rekreacija — srečanje, ki ga prek 500 članov kranjskih delovnih kolektivov še lep čas prav gotovo ne bo pozabilo.

K svojevrstnemu pomenu te prireditve, ki so jo tokrat pripravili v počastitev 50-letnice KPJ, Skoja in jugoslovanskih sindikatov, pa je pripomogel tudi predsednik republiškega sveta zveze sindikatov Slovenije Tone Kropušek, ki je bil pokrovitelj sobotnega veleslaloma.

DOBRODOŠLI NA KRVAVCU

Tako kot že ničlikokrat, so se tudi tokrat vremenslovcji močno zmotili. Napo-

Vodja reševalcev oziroma zdravnik Gorazd Zavrnik

vedali so, da bo v soboto v nižinah megla, v višjih legah pa jasno. Res nas je na spodnji postaji žičnice pozdravila megla in kazalo je tudi, da bo na Krvavcu lepo. Dolga vrsta smučarjev je čakala na žičnico. Ta je vozila kot za stavo in fantom turističnega prometnega podjetja CREINA, ki sedaj upravlja z žični-

cam, je bilo kljub hladnemu jutru precej vroče. Spraviti 500 ljudi na vrh Krvavca v dobri uri in pol, prav gotovo niso mačje solze.

Na vrhu nas je pozdravilo sonce. Iz megle morja so se v daljavi dvigali ožarjeni Julijci s Triglavom. Zvoki polk in valčkov so iz zvočnika v hotelu odmevali daleč naokrog. Napovedovalec pa je vsakih nekaj minut z Dobrodošli na Krvavcu pozdravljal prihajajoče.

OB 9.30 SE JE ZAČELO

Žal pa je sonce kmalu zakrila gosta megla, v katero je bil Krvavec potem zavrt ves dan. Vendar pa to ni motilo tekmovalcev. Vsi so se nestrpno pripravljali na start, ki je bil napovedan ob 9.30. Nekateri so se še malo okrepčali, popili kozarček za korajžo in moč, potem pa so si ogledali progi. Organizatorji so pripravili dve. Na prvi (krajši) so se kasneje pomerile ženske nad in do 30 let ter moški nad 35, na drugi pa moški do 35 let. Obe sta bili dokaj zahtevni.

In potem se je začelo. Ob 9.30 se je z udarcem na gong začelo tekmovanje moških do 35 let. V tej skupini je bilo prijavljenih kar 253 tekmovalcev, nastopilo pa jih je 172.

NESREČNI FAVORIT

Na startu je bilo kljub megli zelo živahno. Čeprav so bila mnenja različna, je večina menila, da se bosta za prvo in drugo mesto borila inž. Tomaž Jamnik in Ljubo Rakovič (oba iz Iskre). Za vsak

primer je fotoreporter Franci na startu slikal oba. Prvi je startal inž. Jamnik. S startno številko 22 je takoj prevzel vodstvo. S številko 26 pa je starter spustil Rakoviča. Ze pred startom je bil precej nemiren. Tik po njem pa je završalo. Že nekaj metrov po močnem odzivu je Rakovič padel kot nekdo, ki ima prvič smuči na nogah. Odpovedale so mu vezi in moral je odstopiti.

Toliko krepkih na račun tega padca, kot jih je potem bilo slišati vse do večera, ne privoščim nobenemu tekmovalcu. Morda je bila najmilejša še tale anekdota: Kdo ve, zakaj Ljubo Rakovič ni bil prvi? — Zato, ker je že na startu padel. (Slišal sem tudi, da je Ljubo v hotelu to nesrečo lep čas »utapljal«. Če je to res, potem je bil on med drugimi prav gotovo zato najbolj upravičen).

ODLIČNA ORGANIZACIJA

Ob 10.45 si je start moških do 35 let in kasneje tudi progi ogledal Tone Kropušek. Medtem pa sva si s Francijem s pomočjo krvavškega RATRACA ogledala drugo progi in potek tekmovanja. Priznati moram, da bi se brez najinega znanca Franja Kreačiča in »njegovega« RATRACA težko sprehajala po krvavških strminah.

Bila sva presenečena nad organizacijo tekmovanja. Čeprav je nastopilo kar 254 tekmovalcev, je najdaljša skupina (172) končala tekmovanje v dobrih treh urah in pol. Obe progi sta bili odlično pripravljene. In čeprav je tekmovanje ves čas ovirala megla, je zelo malo tekmovalcev odstopilo ali bilo diskvalificiranih. Zveze med startom in ciljem so potekale nemoteno in pri merjenju časov ni bilo nobenih napak. Zato bi naredili krivico, če ne bi pohvalili vseh 46 članov tehničnega vodstva. Med njimi pa gre največja zasluga za nemoten potek tekmovanja Francu Medji in Doretu Oražmu. Res pa je tudi, da je k nemotenemu poteku tekmovanja veliko prispevalo tudi podjetje CREINA. Teptalni stroj je namreč pripravil teren tako dobro, da je bila smuka idealna.

172 tekmovalcev je na prvo progo spustil Janez Zbogar

GORSKA REŠEVALNA BREZ DELA

V koči gorske reševalne službe, ki so jo, mimogrede povedano, zraven hotela zgradili s prostovoljnimi delom, so bili reševalci vsak hip pripravljeni za posredovanje. Oskrbnik Mirko Gorjanc je poskrbel za sanitetni material in reševalcem vneto kuhal čaj. Vendar pa tokrat ni bilo treba posredovati.

Ko smo na cilju proge za moške nad 35 let srečali dr. Gorazda Zavrnik, ki je ta dan tekmoval in bil hkrati vodja reševalcev oziroma zdravnik, nam je povedal, da pri takšni organizaciji ni nevarnosti za hujše poškodbe. In res po končanem tekmovanju niso zabeležili niti lažjih poškodb.

Predsednik republiškega sveta zveze sindikatov Slovenije pa je pred spodnjo postajo enosedežnice po ogledu tekmovanja povedal, da je navdušen nad prireditvijo.

»Tako organizatorji kot tekmovalci zaslužijo vso pohvalo. In menim, da sta takšen šport in rekreacija lahko le za zgled drugim.«

ZA 400 TISOČ S DIN NAGRAD

Ob 16. uri je predsednik občinskega sindikalnega sveta Stane Božič odprl zadnji del prireditve: podelitev nagrad in razglasitev rezultatov. Tako kot prej na tekmovanju se je tudi tokrat pri nagradah pokazalo, da je sobotna prireditev pressegla vse doseganje. Nagrade v vrednosti 400 tisoč starih dinarjev so prispevali: republiški svet ZS Slovenije, občinski sindikalni svet, občinska konferenca SZDL, Iskra, Sa-

va, Tekstilindus, Kokra, Živila, Central, IBI, Merkur, KŽK, Planinsko podjetje Krvavec, CREINA in občinska skupščina.

REZULTATI — ženske nad 30 let: 1. Milena Muzik (šolski center Iskra) 1.04,7, 2. Jana Rautner (Zavarovalnica Sava) 1.09,6, 3. Marija Demšar (OŠ Lucijan Seljak) 1.18,8

ženske do 30 let: 1. Maja Mihelič (Gostilna Benedik) 0.52,6, 2. Marija Križaj (Tekstilindus) 1.06,7, 3. Marija Perne (Planika) 1.10,6;

moški nad 35 let: 1. Franc Primožič (GG) 0.48,2, 2. Janko Stular (IBI) 0.51,0, 3. Franc Bajželj (Iskra) 0.51,4;

moški do 35 let: 1. inž. Tomaž Jamnik (Iskra) 0.53,0, 2. Andrej Zupan (Sava) 0.55,2, 3. Peter Starc (KZSZ) 0.56,5.

Ekipno je bila najboljša sindikalna organizacija Iskra, ki je že drugič osvojila prehodni pokal občinskega sindikalnega sveta.

DAN, KAKRŠNIH JE MALO NA KRVAVCU

Če bi nazadenje še enkrat skušali oceniti sobotne sindikalne prireditve, potem naš komentar povejmo kar z besedami tovariša Toneta Kropuška:

»Čestitam vsem tekmovalcem. Takšna prireditve je lahko spodbudna drugim in mislim, da bi bili v prihodnje lahko Kranjčani organizatorji širšega slovenskega sindikalnega prvenstva na Krvavcu. Prireditelju izrekam vse priznanje, organizatorju oziroma tehničnemu vodstvu pa: vse odlično.«

Besedilo: Andrej Zalar
Slike: Franc Perdan

inž. Tomaž Jamnik

Jana Rautner

»Nesrečni« padec Ljuba Rakoviča (Iskra)

Maja Mihelič - Rutar

Darko Studen

Stane Česen